

ଛେଇ ଦିନ ଦିନ

ପିଲାଦିନ ଖୁଲ୍ଲିଶୋଳ

ସଂକଷିପ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ

୩

ପିଲାଦିନ ଧୂଳିଖେଳ ; ଯାହାର ସ୍ଥଳ ସହଜରେ
ପାଦୋରି ହୁଏନା ; ଆଉ ଯାହାକୁ ପାଦୋରି ପାରି
ନାହାନ୍ତି ଏମାନେ । ବ୍ୟସ୍ତମନ୍ୟ ଜୀବନ ଭିତରେ
ବି ପିଲାଦିନ କଥା ପଚାରିଦେଲେ ଆନମନା
ହୋଇ ବଖାଣି ବସନ୍ତ କେତେ କଥା । କିନ୍ତୁ
ଏହଳି ମିଠା ଅନୁଭବର କଥା ଆମ ପିଲାଙ୍କ
ଭିତରେ ଯେ କେତେ ରହିବ, ସେକଥା ସତରେ
ପ୍ରଶବାଚୀ ।

ମୟୁରପୁଙ୍କୁ ନେଇ ବାସ୍ତ୍ଵ ଉପଚାର

ଭଗବାନ୍ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରିୟ
ମୟୁରପୁଷ୍ପକୁ ସୌଭାଗ୍ୟର
ପ୍ରତାକ ବୋଲି ବି କୁହାୟାଏ
ବାସ୍ତ୍ଵଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, ଏହାକୁ
ଘରେ ରଖୁଣେ ଅନେକ
ବାସ୍ତ୍ଵ ସମସ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଠିକ୍
ହେଲିଯାଏ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ
କରାୟାଏ

* ଘରର ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ଦିଗରେ
ମଧ୍ୟରପୁଷ୍ଟ ରଖିବା ସବୁରୁ
ଉତ୍ତମ ହୋଇଥାଏ । ଏହା
ଘରେ ସକାରାମ୍ବଳ ଉର୍ଜା ଉପନ
ିମ୍ବାରୀ ଆବଶ୍ୟକ ହେବାକୁ ପାଇବାକୁ

କରବାରେ ସାହୁଯି କରିଥାଏ ।
 * କିନ୍ତୁ ଘରେ ରାତ୍ରି ଦୋଷ ଥିଲେ
 ଟଟି ମୟୂରପୁଷ୍ପ ଘର ଉଭର-
 ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଥିବା କବାଟରେ
 ଲଗାଇଦେଲେ ଶୁଭ ହୋଇଥାଏ
 ବୋଲି ବାସୁଧାରାରେ ଉଲ୍ଲେଖ
 ରହିଛି । ଧାନଦେବେ ଯିବା ଆସିବା
 ସମୟରେ ଯେମିତି ସମୟକର
 ଦୃଷ୍ଟି ଏହି କବାଟ ଉପରେ ପଡ଼ୁଥିବ ।
 * ଘରେ ଚଙ୍କୀ ପଇଲାର ଅଭାବ
 ଦେଖାଯାଉଥିଲେ, ଶୁଭଦିନ ଦେଖୁ
 ଘରକୁ ମୟୂରପୁଷ୍ପ କିଣିଆଣି
 ଠାକୁର ଘରେ ରଖିଦେବେ । ଆଉ
 କିଣିଲାବେଳେ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣକର
 ନାମ ନେଇ ମୟୂରପୁଷ୍ପ କିଣିଲେ
 ଘରେ କୁଆଡ଼େ ଧନର ଅଭାବ
 ରହେନାହିଁ ବୋଲି ବାସୁଧାରାରେ

ପ୍ରାୟାଳ୍ପି

* ଉଭୟ ଦିଗର ସ୍ଥାମୀ ହେଲେ
କୁବେରା । ତେଣୁ ଏହି ଦିଗରେ
ପ୍ରେଜେରି ହେଉ ଅବା ଆଲମିରା
ରଖିବା ଶୁଭ । କିମ୍ବୁ ଯଦି ଭୁଲିବାଟଙ୍କ
ଘରର ଦଶିକା ଦିଗରେ ଏହା
ରହିଯାଇଛି, ତା'ହେଲେ ଆଲମିରା
ହେଉ ଅବା ପ୍ରେଜେରି ଉଚରେ
ମୟୂରପୁନ୍ତୁ ସିଧା ଭାବେ ଠିଆ
କରି ରଖିବେଲେ; ଘରେ ଧନର
ଆତାବ ଦେଖାଯାଇ ନଥାଏ ବୋଲି
କିମ୍ବୁ କିମ୍ବୁ ।

ଦୟାରେ ପାଇଲାଙ୍କ ଶୁଣି ରୂମ ହେଉ ଅଥବା
 ସେମାନଙ୍କ ପତା ଚେତୁଳ ଉପରେ
 ମଧ୍ୟରୁମୁଣ୍ଡିଏ ରଖିଦେଲେ
 ସେମାନଙ୍କର ଏକାଗ୍ରତା
 ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସହ ପାଠ ଭଲ
 ନୋଯଥାଏ।

ଏ ସପ୍ତାହର ରାଶିଫଳ

ଜ୍ୟୋତିରିଦ୍ୟା ବିଶ୍ୱାରଦ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

ଫେବୃଆରୀ ୨୫-ମାର୍ଚ୍ଚ ୨

ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ସୌଭାଗ୍ୟ ପାଇଁ ଲୁଣ

ଲୁଣ କେବଳ ଗୋଷ୍ଠେରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାତ ହୁଏ ତାହା ନୁହେଁ ।
ଘରର ସୁଖ-ସମ୍ପଦ ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ତଥା ଶରୀରର
ଥିକାପଣୀ ଦୂର କରିବାରେ ବି ଲୁଣର ବିଶେଷ ଭୂମିକା
ରହିଛି । ଯେମିତିକି: ଲୁଣ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଘର ପୋଛିଲେ
ନକରାମକ ଉର୍ଜା ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଘରେ ଶାନ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ
ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି । ଏହା ଖାରାପ ନଜରରୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ
ସରକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ । ଜ୍ଞାନସି ବ୍ୟକ୍ତି ରା ପିଲାଙ୍କ ଜ୍ଞାନର

ସମ୍ବାଦକ: ତଥାଗତ ସତ୍ପଥୀ

Printed and published by Tathagata Satpathy on behalf of
Navajat Printers & Media Pvt. Ltd. and printed at Navajat Printers, B-15,
Resulgarh Industrial Estate, Bhubaneswar-10, Ph : 2549302, Fax : 2549795

ପାଠକୀୟ

* ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଲେ ପ୍ରେମାୟଙ୍କ ପାଇଁ ସାଥୀମାନ୍ୟ ହୋଇଯାଏ ଦୁଇନିଅଥାବା ଦୁଇଛଞ୍ଜୁ ଏକାନ୍ତ ଭାବେ ପାଇବା ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ଅସମ୍ଭବକୁ ବି ସମ୍ଭବ କରି ଦେଖାନ୍ତି । ନିଜ ପ୍ରିୟ ମଣିଷଙ୍କୁ ନେଇ ଏମାଟି ଏକ ଶ୍ଵାନକୁ ଚାଲିଯାବାକୁ ତାହାକୁ, ଯେଉଁଠି ବାଧା ଦେବାକୁ କେହି ନଥୁବେ । କେବଳ ସେ ହିଁ ସେ ଥିବେ । ତେଣୁ ଏଭଳି ଏକ ମନହୃଦୟାଂଶେଖ୍ୟକୁ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସତ୍ତା ‘କେବଳ ତମେ ଓ ମୁଁଟ ବେଶ ହୃଦୟବସ୍ତରୀ ଥିଲା । ‘ସୁଖଶାନ୍ତି ପାଇଁ’, ‘ସାଖ୍ୟାପନ୍ୟାଗା ତାଳିମ’ ଆଦି ପାଠରୁ ବହୁ ଅଳକା କଥା ଜାଣିଛେଲା ।

- ସୁତ୍ରା ଜେନା, ପାଣିକୋଇଲି, ଯାଙ୍ଗପୁର
 * ପ୍ରେମ ଓ ଭଲ ପାଇବାର ପବିତ୍ର ସମ୍ପର୍କକୁ ନେଇ ଗଢି
 ଉଠିଥିବା କିଛି ସତ ପ୍ରେମାୟୁଗଳଙ୍କ ଜୀବନ କାହାଣୀକୁ
 ଆଧାର କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପ୍ରସଙ୍ଗ ‘କେବଳ
 ତମେ ଓ ମୁଁ ସତରେ ବେଶ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା ପଡ଼ିବାକୁ।
 ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ପୃଷ୍ଠାରୁ ଗଞ୍ଜି ଓ ନାଟ୍ୟକାର କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ତ୍ରିପାଠୀ ଏବଂ
 ପହୁଜା ଶରଣଙ୍କ ଅପୂର୍ବ ପ୍ରେମକାହାଣୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଜୀବି ଖୁସି
 ଲାଗିଲା। ସୁଜନ ପୃଷ୍ଠାରେ ଖୁଅନିତ ‘ନକ୍ଷତ୍ରର ଘର’ ଶାର୍ଷକ
 ଗପ ଏବଂ ‘ସୁତ୍ରରେ’, ‘ଶର୍ଷ’ ଶାର୍ଷକ କବିତା ଦୁଇଟି ବେଶ
 ମନ୍ଦ୍ରାଂଶୁଆଁ ହୋଇଥିଲା।

- ପାର୍ଥ ସାରଥ ମହାନ୍ତି, ସମ୍ବଲପୁର

✿ ସିନେମା ପୃଷ୍ଠାରେ ଛାନିତ 'ଡୋଟ', 'ରହସ୍ୟ ଖୋଲିଲେ ରବିନା', 'ସନୀପଙ୍କ କ୍ୟାମ୍ପରେ ସଲମାନ' ଆଦି ପାଠୁଡ଼ିକର ଉପଲ୍ଲାପନା ଶୈଳୀ ବେଶ ନିଆରା ଥିଲା । ଲେଖୁକା ଓ ପ୍ରକାଶିକା ଅଧିକା ସ୍ଵାଇଁଙ୍କ ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାରର ଅନୁଭୂତି ବି ମନକୁଠାଁଁ ହୋଇଥିଲା । ସାଥୀର ଉଭର ରୋମାଣିଭରା ଥିଲା ।

- ରତ୍ନେଶ ରାୟ, ରାଉରକେଳା

* “ହାତ ଲମୋଡ଼ି” ଶାସକ ଆଲେଖ୍ୟର ଯେତିକ ତଥ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ସେତିକି ମନଙ୍ଗୁଆଁ ବି ଲାଗୁଥିଲା । ମତେଲୁ ମିରରରେ ତୁମ୍ଭୀ-ଗୋଟିଙ୍କ ଯୋଡ଼ି ବେଶ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ହାଅ ହାଅ ବି ଖୁବ୍ ମଜାଦାର ଲାଗୁଥିଲା । ସହରପୁଷ୍କାରୁ କେତେକ ଲୋକପ୍ରିୟ ରୋମାଣ୍ଟିକ ଡେଶ୍ଟିନେଶନନ ମଞ୍ଚରେ ଭାଣିବାକ ମିଳିବାର ଖ୍ୟାଲ ଲାଗିଲା ।

- ପ୍ରଭୁପାଦ ଦାଶ, ମୟୋରଭଞ୍ଜ
 ✄ ବିବିଧା ପୃଷ୍ଠାରୁ ‘ହାର୍ତ୍ତ ଶେପର ଲିଟିରେସ’ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଅନେକ ଅଳଙ୍କାର କଥା ଜାଣିଛେଲା । ବ୍ୟଙ୍ଗ ପୃଷ୍ଠାରେ ପ୍ଲାନିଟ
 ‘ନକଲି’ ଶାର୍କକ ଆଲୋଖଣି ବି ବେଶ୍ମ ମନ୍ଦିରାଙ୍କୁ ହୋଇଥିଲା ।
 ବ୍ୟାକପେଜ ପୃଷ୍ଠାରେ ପ୍ଲାନିଟ ‘ଏ ବୟସରେ ସିଙ୍ଗ ପାୟାକ’,
 ‘ଆଇସକ୍ରିମ ବୁକେ’, ‘ବରପ ନୌକା’ ଆଦି ପାଠ୍ୟବୁଢ଼ିକ
 ଆଶ୍ରଯେଇର ହେବା ସହ ତଥ୍ୟପଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲା ।

- ଶ୍ରୀଯାଶ୍ଵର ମିଶ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ରପୁର, ପୁରୀ

ପ୍ରେମକୁ ମେଇ ଥିଲା
 ଏଥରର ପ୍ରଳୟ,
 ଯାହାର ଶାର୍ଷକ ଥିଲା
 କେବଳ 'ତମେ ଓ ମୁଁ'।
 ଲାଗୁଥିଲା ଏହା ଭାରା ନିଆରା
 ଦେଉଥିଲା ଭଲ ପ୍ରେମ ଲସାରା
 ସେଥିପାଇଁ ଛୁଟିଦିନ ଦୂମକୁ
 ଏ ମନ ଭାରି ଝୁରିଲା।
 - ମମତା ମହାନ୍ତି,
 ଚକ୍ରତାର୍ଥ ଗାଡ଼ି, ପୂରୀ

ପିଲାଦେଳୀ , ଖଣ୍ଡମେଳ

ପିଲାଦିନ ! କେବେ ଭୁଲି ହେଉ ନ ଥୁବା ଅଛୁଲା ଦିନ । ଯାହାର ସ୍ତର
ବନ୍ଧୁଥବା ଯାଏ ସହଜରେ ପାଯୋରି ହୁଏନା । ସେହି ମଧୁର ସ୍ତରକୁ
ମଣିଷ ଝୁରି ହୁଏ, କାହିଁକି ନା ତାହା ଅଫେରା । ଚାହିଁଲେ ବି ସେହି ସମୟର
ଯାଇ ଫେରେଇଆଣି ହୁଏନି ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ । କେବଳ ଅବସୋଧ
କରିବୁଏ ନିଜ ପିଲାକୁ ଦେଖୁ । ଉବିଶ୍ୟତ ଗଡ଼ିବାର ଚାପ ହେଉ କି ଶିକ୍ଷା
ଆନୁଷ୍ଠାନର ଚାପ କିମ୍ବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଗକୁ ଯିବାର ମାନସିକତା ରଖୁଥିବା
ଉଚ୍ଚଭାବକ ଚାପ ; ଯେଉଁଥୁରେ ଚାପି ହେଲାଯାଉଛି କେବଳ ପିଲାଦିନ ।
ପଛରେ ରହିଯିବାର ଭାବ ଲିଭେଇ ଦେଲାଛି ସେହି ଧୂଳିଖେଳନ ପିଲା
ଜୀବନ । ଆଜି ପିଲା ଖେଳୁଛନ୍ତି ସତ କିନ୍ତୁ ନିୟମର ବାନ୍ଧିଛୋଇ ।
ମନରୁଳ୍ଲା ଖେଳିବାର ସ୍ଥାପନାଟା ଟିକକ ତାଙ୍କେ ଛଢ଼େଇ ମେଳାଛି
ସମୟ । ଆଉ ଯାହା ଥିଲା ଛଡ଼େଇ ନେଲା ଚେକ୍କୋଲୋଇଛି । ଆଜି ଆମ
ବଢ଼ମାନଙ୍କ ଭିତରେ ପିଲାବେଳ ବୋଲି ଭାବିଦେଲେ ମନରେ ଯେଉଁ
ପୁଲକ ଖେଳି ଯାଉଛି ସେହି ମିଠା ମଧୁର ଅନୁଭବ ସତରେ କ'ଣ ଆମ
ପିଲାଙ୍କ ଭିତରେ ସେମିତି ରହିବ । ସେ ବେଳର ପିଲାବେଳ, ଧୂଳିଖେଳ,
ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ, ଯାନ୍ତିଯାତ୍ରା, ଆପଣାପଣ ଏବେ ଆଉ କେତେ ଦେଖୁବାକୁ
ମିଳୁଛି ? ଆସ୍ରୋପ୍ତେ ହଜି ଯାଉଥିବା ପିଲାଦିନର ଏହି ସ୍ତର କିନ୍ତୁ ଏବେ
ବି ସତେଜ ହୋଇ ରହିଛି ଏମାନଙ୍କ ପାଖରେ । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ନିଜ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ । ବ୍ୟସ୍ତମାୟ ଜୀବନ ଭିତରେ କିନ୍ତୁ ପିଲାଦିନର କଥା
ପଚାରିଦେଲେ ଆମମା ହୋଇଯାଇଛି । ହସି ହସି ବଜାଣି ବସନ୍ତ ନିଜ
ପିଲାଦିନର କଥା । ତାଙ୍କରି ସେହି କଥାକୁ ନେଇ ଏଥରର ପ୍ରକୃତି...

ପିଲାଦିନ ହେଁ ଜୀବନର ସବୁଠାରୁ ଭଲଦିନଃ ତପନ ପଣ୍ଡା
(ଉପ କୁଳପତି, କିଟ୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ)

ପିଲାଦିନ ହଁ ଜୀବନର ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଦିନ । ସେଠି ଛାନ୍ଦ, କପଟ, ମାୟା କିଛି ବି ନ ଥାଏ । ଥାଏ କେବଳ ନିର୍ମଳ ଭଲପାଇବା ଆଉ ଜୀବନକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାର ଅଦମ୍ୟ ଲଜ୍ଜା । ମୋର ଜନ୍ମ ନଯାଗଡ଼ରେ ହେଲେ ବି ପିଲାଦିନ ଜଣଣୀରେ କିଛି । ପୃଥମରୁ ପଞ୍ଚମ ଯାଏ ନଯାଗଡ଼ରେ, ଆଉ ତା'ପରେ ଜଣଣୀରେ ! ନଯାଗଡ଼ର ପିଲାଦିନରେ ସରଳତା ଅଧିକ ଥିଲା । ବର୍ଷାଦିନରେ କିମ୍ବା ଧରି ତା' ଗୋଡ଼ରେ ସୁତା ବାନ୍ଧି ନିଜର ପାମଥ୍ୟର ପରିଚୟ ଦେବା ଶୋଖି ସୁନ୍ଦର ସ୍ଥତି । ସାଙ୍ଗର ମୁଆ ଘର ତିଆରି ହେଉଥିଲା, ତେଣୁ ବାଲିରେ ଟିଣି ବାକ୍ଷକୁ ପୋତି, ଦିଏପାଂ ଅପିସ ପଞ୍ଚ ଆଡ଼େ, ଅରମା କନ୍ତିଅର ବଣରେ ପଣ୍ଡି, କିମ୍ବା ଧରିବାର ମଙ୍ଗା ଏ ଯାଏ

ମନ୍ତ୍ରାବ୍ୟ ଯାଇନି । ତା' ସହ ମାଲି ଶୁଣୁଗୁଣୁ ସାଧବବୋଦ୍ଧୂଳୁ ହାତ ପାପୁଳିରେ
ଧରି, ସବୁକ ଘାସ ଉପରେ ଚଲେଇବା ଆଉ ଏ ଜୀବନରେ ହେବ କି
ନାହିଁ ସମେହ । ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାର ଅଭ୍ୟୁତ୍ତ ଖୋଲ ଖେଳିବା ମଧ୍ୟ ପିଲାଦିନର
ସ୍ଵତରେ ଲୁଚି ରହିଛି । ଚିକେ ବୟସ ବଡ଼ିବା ସାଙ୍ଗରେ ସମବୟସ ଝିଆଙ୍କୁ
ଧମାକେଇ ତାଙ୍କ ରଜିଦୋଳିରେ ଖେଳିବା, ବର୍ଷା ଦିନରେ ଜରି କିମ୍ବା କମାକୁ
ଅଖା ସୁତାରେ ଗୁଡ଼େଇ, ଫୁଟବଳ ଢିଆରି କରି କାହୁଆରେ ଖେଳିବା, ଲମ୍ବା
ଖରାଙ୍ଗୁଟିରେ ବୋର ହୋଇ ଅଙ୍ଗା ଘର ବାଚିଆତେ ଡାଳମାଙ୍ଗୁଟି ଖେଳୁ ଖେଲୁ
ପଞ୍ଚମଶ୍ରେଣୀ ହେଇଗଲା । ସ୍କୁଲରେ କବାଡ଼ି, ଖୋଖୋ ସହ ଫୁଟବଳ
ଖେଳିବା ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲା ! ସବୁଠୁଣ୍ଟର କଥା ଥିଲା ଶୁଣିଯିବା ଭୟରେ
ପହଞ୍ଚା ନ ଶିଖିବା । ବାକି ସାଙ୍ଗମାନେ ପୋଖରୀରେ ଚିତ୍ତ ପହଞ୍ଚା, ବୁଡ଼ା
ପହଞ୍ଚା ଆଉ କେତେ କ'ଣ ପ୍ରକାର ପହଞ୍ଚା ଶିଖିଲା ବେଳେ ମୋ ଦେଇ କିଛି
ପହଞ୍ଚା ହେଲା ନାହିଁ ! ଖାଲି ଯାହା ତୋକ ତୋକ କରି ମଇଲା ପୋଖରୀ
ପାଣି ପିଲିବା ସାର ହେଲା । ଅଜିଯାଏ ଆଉ ପହଞ୍ଚାବା ହେଲା ନାହିଁ ।
ପ୍ରାୟ ପଞ୍ଚମଶ୍ରେଣୀ ବେଳକୁ ମୂଳ୍ୟ କରି ଶିଖିଥିବା ଖେଳ ଭିତରେ ଥିଲା
ଗିଲିଦଶ୍ବା ଖେଳ - ମାଟିରେ ଛୋଟିଆ ଗାତ କରି ସେଥିରେ ଗିଲିଦଶ୍ବା
ଖେଳିବା ସବୁଠାରୁ ପଥା ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଏହି ଖେଳ ସାଙ୍ଗରେ ଅନେକ
ଦୁର୍ଘଟଣା ବି ହୋଇଛି ଯଥା ମୁହଁ ପାଇବା, ଗଲି ବାଜି ଆଖି ଫୁଲିବା ! ଏବର
ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ପିଲା ଦିନ ଯେ କେତେ ନିରୟ, ଆଉ
କେତେ କେତେ ଯେ ମଜାଦାର ଖେଳ ସେମାନେ ଖେଳ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି
ଭାବିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କୁ ଦୟା ଲାଗେ । ପେଣର୍ତ୍ତ ଖାଇବା, ଦିନ ସାରା
ଧୂମ ଖେଳିବା ଆଉ ଆଗାମୀ ଭିକ୍ଷ୍ୟତ ପ୍ରତି ଆଶକ୍ତି ବା ସତେନ ନ
ହେବା ବୋଧାନ୍ତ ପିଲା ଦିନର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଉପଳାତି ।

ଖେଳର ସୁଷ୍ଠୁ ଆନ୍ତରିକତା ଆଜି ବି ବଞ୍ଚିଛି :
ଡକ୍ଟର କମଳାକାନ୍ତ ଜେନା (ପ୍ରାଧାପକ, ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ)
ମୋ ଏମିତି କଥାରେ କହିଦେଉ, ‘ପିଲାବେଳ, ଧୂଳିଖେଳ’ । ହେଲେ
କିନ୍ତୁ ପିଲାଦିନେ ସତରେ ବାଲି-ଧୂଳିରେ ଖେଳିବାର ଭରପୂର ମାଗା
ଇଛନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାର ଗଣେଶ୍ଵରପୁର (ଜାନୁଗଞ୍ଜ) ହେଉଛି ମୋ
ହାତୀଙ୍କାନ୍ତରେ । ହୁଣ୍ଡିରେ ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ପିଲାବେଳର ବାଲି-ଦାନ୍ତକୁ ମୁଁ
ନାହିଁ । ଆଜି ମୋ ଗାଆଁରେ ଫକୀର ମୋହନ ବିଦ୍ୟାକଳୟ, ଫକୀର
ମୋହନ ମେଡିକାଲ କଲେଜ, ଏମୟ ମେଡିକାଲ କଲେଜ, ଏଲ୍.ଡି.
ପାଦ ଚକ୍ର-ଟିକିସାଳୟ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟାକଳୟ ଓ ଆହୁରି ଅନେକ
କ୍ଷାନ୍ତ ଗଢ଼ିଯିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଦାନ୍ତର ଧୂଳି ଉପରେ ଗଢ଼ି ଗଢ଼ି ଖେଳିବା ଓ
ଦିନେ ଗାଆଁବାଣ୍ଟରୁ ମାପ ଧରିବା କଥା ମୁଁ ଏପାଏ ଭୁଲିନାହିଁ ।
ଯାହା ଜମା ଭୁଲିନି, ତାହା ହେଲା ମୋ ପିଲାଦିନ ଖେଳ ।
ଦିନେ ଖେଳ ମୋ ଜୀବନର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥା ଥିଲା । ଅତି ଦେହ
ଧ୍ୟାପ ଥିଲେ, କିମ୍ବା ହାତ ଭାଙ୍ଗିଥିଲା ବେଳେ ଝୁଏତ ଖେଳି ନ ଥିବି ।
ତତ୍ତ୍ଵ ଏମିତି କୌଣସି ଦିନ ନାହିଁ ଯେଉଁଦିନ ମୁଁ ଖେଳିବା ବନ କରିଛି ।
ପାଦବେଳେ ପାଦ ଉପରେ ଓଦା ବାଲି ଥାପି ମନ୍ଦିର ତିଆରି କରିବା ପୁଣି
ବାଲି ମନ୍ଦିରରେ ଡାଳ ଓ ଫୁଲ ଲଗେଇ ସୁନ୍ଦର ମନ୍ଦିର ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ
ମନେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହେଉଥିଲା । ପ୍ରକଟରେ ପିଲାଙ୍କ ସୁଜନଶାଳତା
ଭକ୍ତବାରେ ସେମିତି ଖେଳର ବଡ଼ ଭୂମିକା ଥିଲା । ସ୍କୁଲରେ ମୋର ପ୍ରିୟ
ଲାଇଲା ‘ଡାଳ-ମାଙ୍କୁଡ଼’ । ଖେଳ ସ୍କୁଟିରେ ସ୍କୁଲ ପାଖ ମିଶ୍ର-ପାଖର
ରେ ଜାମୁ, ଆମ ଓ ପିତୁଳ ଗଛରେ ଆମେ ୪/୭ ଜଣ ସାଙ୍ଗ ମିଶ୍ରି
ଲୁପୁଲୁ । ସ୍କୁଲରୁ ଫେରିଲା ପରେ ଖାଇ ଦେଇ ହରିହାଟ ଛକ୍କୁ ମୁଁ
ରାଯି ପାଏ ‘ବାଟି’ ବା ‘କାଟଗୋଲି’ ଖେଳିବା ପାଇଁ । ବାଟି ଖେଳରେ
ବାଟା-ଜିତିବା ଥିଲା । ଅନ୍ୟଠାରୁ ବାଟି ଜିତିବା ପାଇଁ ଏକାଗ୍ରତା ଓ
ଆବଶ୍ୟକ । ଏବେ ପାଖରେ ଚଙ୍ଗା ଥିଲେ ଯେମିତି ସ୍କୁଲ ଲାଗୁଛି,
ତେବେଳେ ପାକେଟରେ ୪-୮ଟା ବାଟି ଥିଲେ ସେମିତି ଲାଗୁଥିଲା ।
ଟିକ୍ଟ ଖେଳରେ ମୋର ଭଲ ଖାତିର ଥିଲା । ମୋ ସହିତ ବାଟି ଖେଳିବା
ପାଇଁ ସାହି ପିଲା ଭରୁଟିଲେ । ପିଲାଦିନେ ଖେଳ ମାଧ୍ୟମରେ ସାଙ୍ଗ-ସାଙ୍ଗ
ରେ ଯେଉଁ ଆନ୍ତରିକତା ସୁଷ୍ଠୁ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ଆଜି ବି ବଞ୍ଚିଛି ।
ମାନ୍ଦିଲକୁ ଦେଖିଲେ ପିଲାଦିନର ସେମି ମହିନେଶ୍ଵରଭାବକ ମନେ ପଢିଯାଉଛି ।

ମୋ ଜୀବନର ସବୁରୁ ଚମକାର ସମୟ : କିଶୋର ମହାନ୍ତି
 (ଅବସରପ୍ରାୟ ସିନିୟର ଏକିଜ୍ଞ୍ୟଟିଭ, ଅଲ୍ ଲେଣ୍ଡିଆ ରେଡ଼ିଓ, କଟକ)
 ପୂରାଣା ଜୀବନ ଭିତରେ ସବୁରୁ ଚମକାର ସମୟ କ'ଣ ଥିଲା ବୋଲି ଯଦି
 ପରାଯାଏ, ତାହାହେଲେ ସେଇଟା ଥିଲା ମୋ ପିଲାବେଳା । ସେବିନର
 କଥାଗୁଡ଼ାକ ମନେପଡ଼ିଲେ ଭାରି ହସ ମାଡ଼େ । ମୋର ପିଲାବେଳେ ନାଟକ
 ଦେଖିବା ପ୍ରତି ଥିଲା ପ୍ରବଳ ଝୁଙ୍କ । ଘରେ ରାଗିବେ ବୋଲି କାହାକୁ କିଛି ନକହି
 ଲୁଚି ଲୁଚି ନାଟକ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଥିଲି । ଥରେ କ'ଣ ହୋଇଛି ଘରେ ନ କହି
 ସାହିର ନଥି ଦାବାକ ସହ ଯାତ୍ରା ଯିବାକୁ ଯୋଜନା କଲି । ଦାଦା ବି ଥିଲେ
 ଜଣେ ଯାତ୍ରାପ୍ରିୟ ଓସ୍ତାଦ । ସେବିନ ତାଙ୍କ ସାଇକେଳ ଆଗରେ ବସି ଚାଲିଲା
 ଯାତ୍ରା ଦେଖ । ଜେହେଜେ ଉଦ୍‌ବଧାନରେ ସେତେବେଳେ

ମୁଁ ଥାଏ । ଆଉ ଜେକେ ପ୍ରବଳ ରାଗୀ । ମତେ ଗୋଡ଼େ
ଗୋଡ଼େ ଜଗିଆଥାନ୍ତି । ଅନେକ ଥର ଜେଜେମା'ଙ୍କୁ ପାନ
ଦି' ଖଣ୍ଡ ଧରେଇ ଦେଇ ଦଶ-ପଦର କମି ଦୂର ଚାଲିଯାଏ
ଯାତ୍ରା ଦେଖୁବାକୁ । ସକାଳୁ ଫେରିଆସେ । ସେହିନ ଫେରିବା
ବାଟରେ କେହି ଜଣେ କହିଲା ତୋ ଜେକେ ସକାଳୁ ତୋତେ
ନାଲ ବନ୍ଧରେ ଜଗି ବସିଛନ୍ତି । କ'ଣ କରିବି ? ଜେଜେଙ୍କୁ ଲୁହୁ
ବନ୍ଧ ତଳେ ଗୋଡ଼େ ବଡ଼ ଗାତ ଭିତରେ କିଛି ସମୟ ଲୁହିଲି ।
ସେ କାହା ସହ ଗପି ଗପି ଚାଲିଯାନ୍ତି । ସେ କିଛି ବାଟ ଆଗକୁ
ଯିବାରେ ଆର ଦାଷ୍ଟ ବାଟ ଦେଇ ଘରେ ପଶିଗଲି । ହେଲେ
ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ନଜରରେ ପଡ଼ିଗଲି । କି ମାଡ଼ ! ପୂରା ମୋଳା
ପଡ଼ିଥିଲା । କିଛି ଦିନ ଏମିତି ଯିବା ପରେ ମନ ହେଲା ନାଚ
ପାର୍ଟିଏ ଗଢ଼ିବି । ହେଲେ ପଇସା କୁଆଡ଼ୁ ଆସିବ । ହେଲେ
ନିଶା ତ ଲାଗିଛି । ସାଙ୍ଗମାନ୍ଦୁ ନେଇ ମାତପାର୍ଟି ଆରମ୍ଭ କଲି ।
ମନକୁ ଯାହା ଆସିଲା କଲି । ଅବଶ୍ୟ ଆମ ନାଚ ବି ଦେଖେ
କିମ ? ଥାପି ପୁରୁଣା ତ୍ରେସପତ୍ର କିଣି ପୌରାଣିକ ନାଚକ
ପରିବେଶଣ କଲୁ । ସାହି ଲୋକ ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ।
ଜେଜେଙ୍କ କାନ୍ଦୁ କଥା ଗଲା । ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଘରେ ବି ଖବର
ପହଞ୍ଚିଲା । ଗୁଡ଼ାଏ ଗାଲି ଖାଇଲୁ । ତା'ପରେ ଯାତ୍ରା ପୂରା
ବନ୍ଧ । ଆଉ ଖୋଲ କଥା ନ କହିଲେ ପିଲାବେଳ କଥା ଅଧା
ରହିଯିବ । ମୁଁ ପୁତ୍ରବଳ ଖେଳିବାକୁ ଖୁବ ଭଲ ପାଉଥିଲି । ଥରେ
ଖେଳୁ ଖେଲୁ କଣେ ଏମିତି ମାରିଲେ ଯେ ପୁତ୍ରବଳ ଆସି ମୋ
ଛାତିରେ ବଜିଲା ଆଉ ମୁଁ ବେହୋବେ ହୋଇଗଲି । ତା'ପରେ
ପୁତ୍ରବଳ କମ ଭିକିବଳ ଅଧିକ ଖେଳିଲି । ମତେ ରେପର
ହେବାକୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ । ଏହାଥିଲା ସ୍ଵରୂପ ସମୟର କଥା,
କିନ୍ତୁ ଖୁବ ଖୋଟବେଳେ ବୋହୁଗୋରି, କିତ୍ତିକିତି, କବାତି
ଆଦି ଖେଲୁ । ରଜ ହେଲେ ବାହୁଡ଼ି ଖେଳ ବେଶ କମେ ।
ମତେ ଖେଳିବା ଅପେକ୍ଷା ଦେଖୁବାକୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ ।

ସହିତ କୁମି କୁମି ଦୁଷ୍ଟାମି, ସାଙ୍ଗସାଥୀ, ତଥା କ୍ଲାସ
ରୂପ ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଏବଂ ଆମେ ଖେଳିଥିବା
ଖେଳ ମଧ୍ୟ ରଜିନ ହୋଇଯାଏ । ପିଲାଦିନ ମୋର
କଥିଥିଲା ଅଜ୍ଞା, ଆଜିଙ୍କ ପାଖରେ ସ୍ଵର୍ଗଗଡ଼ରେ ।
ପଢୁଥୁଲି ରାଣୀ ଜୀବନକା ରତ୍ନ ଗାଲ୍ପେ ସ୍ଵଳରେ ।
ସେଠି ପଢାପଡ଼ି ବହୁତ ଭଲ ହେଉଥିଲା । ମୋ
ଅଜ୍ଞା ସମାଜ ସଂକ୍ଷାରକ ଓ ଶିକ୍ଷାବିର୍ତ୍ତ ଦୈରାଗୀ
ମିଶ୍ର ପିଲାଦିନେ ମୋର ପାଠ ପଢାପଡ଼ି ଉପରେ
ତୀର୍ମାନ କର ରଖୁଥିଲେ । ମୋ ସ୍ବଳ ଥିଲା ମୋ ପାଇଁ
ଏକ ବିରାଟ ପୃଥିବୀ । ସିଲେଇ ଛାତି ଜ୍ୟାମିତି ମେଲା
ବେଳେ ଜ୍ୟାମିତି ମୋ ଜୀବନକୁ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ କରି
ଦେଇଥିଲା । କେତେବେଳେ ତ୍ରିକୋଣୀୟ ତ୍ରିଭୁଜରେ
ତ କେତେବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ରର ରାତ୍ରିମଧ୍ୟତାରେ ପୁଣି
ପଞ୍ଚଭୁଜ ଓ ଷତଭୁଜର ବିଭିନ୍ନତାରେ ଜୀବନ ମୋର
ହୋଇଯାଇଥିଲା । ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆଜି ଭଳି ଖେଳ
ଆମ ସମୟରେ ନଥିଲା । ଆମେ ସ୍ଵଳରେ ଦତ୍ତା
ଦତ୍ତି, ସିପି, ତୁର୍ମୁଖ ଖେଳ ଓ ପୁଚ୍ଛ ଖେଳ ଖେଳୁଥିଲୁ ।
ବିଶେଷ ଭାବରେ ରଜରେ ସଜବାଜ ହୋଇ ପଚା
ପଚା ଅଳତା ଲଗାଇ ଦୁଇ ପଟେ ଦୁଇଟି ବେଣୀ
ଛାତି ରଜିନ ରିବନ ବାନ୍ଧି ପୁଚ୍ଛ ଖେଳୁଥିଲୁ । ଏଣେ
ପୁଣି ଗାତ ବାଇ ଗାଇ ପାଇଁ ପୁଚ୍ଛ ନାରଙ୍ଗ ଗୋଡ଼
ଦୁଇଟା ସାରଙ୍ଗ ଗାତ ଗାଇ ପାଇଁ ପୁଚ୍ଛ ଖେଳ ଖେଳି
ପ୍ରାଇଜ ପାଉଥିଲୁ । ଅଜ୍ଞ ଆଉ ସେବିନ ନାହିଁ କି ପୁଚ୍ଛ
ଖେଳ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେବିନର ସ୍ଵତି ଏବେବି
ମନରେ ଜୀବନକୁ ଯୋଳ ନାହିଁ ।

ଫେରି ଆସନ୍ତା କି ମୋର ପିଲାବେଳା

ଶିବ ମିଶ୍ର (ଶିକ୍ଷାବିତ୍ତ ଓ କଥାକାର)

ଏବେ କିଛିବେଷ ହେଲା ସହରୀ ରଙ୍ଗ ବୋଲି
ହେଉଥିବା ଆମଗ୍ା ବାଣପୁର । ମୋ ପିଲାବେଳେ
ଥିଲା ଘନ ଜନବସତିରା ଏକ ମଧ୍ୟସଲ ଗାଁ । ଗାଁ
ଚାରିପଟେ ଥିବା ବାଷପିନ୍ଦି, ନଈ ମାଳ ପାହାଡ଼
ମୁଣ୍ଡିଆର ପ୍ରାକୃତିକ ଶୋଭା ଗାଁକୁ କରିଦେଉଥିଲା
ଅପରୂପାଲାବଣ୍ୟମୟୀ, ମନୋରମ । ସକାଳୁସକାଳୁ
ଗାଁଦାନ୍ତରେ ଗୋଡ଼ାହାଟିଦର୍ଢିଥୁରା କଞ୍ଚକିରା ବାହୁର
ପଛରେ ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନଙ୍କ ସାହିତ ମୁଁ ବି ଧାର୍ଥିଲି
ମନ୍ଦ ଜିଣିବାକ ଯାଉଥିବା ହେବିଲ ପରି । ମୋତ୍ର

କିଶୋର ମହାନ୍ତି

ଦେଖନ୍ତି

ସରୋଜିମୀ ଷଡ଼ଳୀ

ଶିଳ୍ପ ମିଶ୍ନ

କମଳାକାନ୍ତ ଜେନା

ହାତର ହାଡ଼ ଟିକିଏ ପାକଳହେଲା ପରେ, ମୁଣ୍ଡ ମଗଜ ଟିକିଏ ଓସାରିଆ ହେଲାପରେ ପଢ଼ିଲୁ ଗାଁ ସୁଲାରେ । ପଢ଼ିଲାବେଳେ ସେହି ପାଖରେ ଥିବା ବଡ଼ ପଢ଼ିଆରେ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହିତ ଦୁନ୍ଦୁ, ଗିଲିଦୟା, ପେଣ୍ଠୁ ଖେଳୁଥିଲୁ । ରବର ପେଣ୍ଠୁରେ ଖେଳିବାର ମଜା ନିଆରା ଥିଲା । ସୁଲାରେ ଖରାଛୁଟି ହେଲା ବେଳକୁ ଗାଁ ପାଖ ତୋଟାରେ ଆମ ପାତି ଯାଇଥାଏ । ତୋଟାକୁ ଯାଇ ଫୋପଡ଼ ମାରି ଆମ ଝଡ଼େଇବା ସହିତ ଗଛ ଡାଳରେ ଡାଳ-ମାଙ୍କୁଡ଼ ଖେଳ, ତୋଟା ଡିତରେ ଗୋର-ପୋଲିସି ଶେଳ ଖୁବ ଜମେ । ଏହି ସବୁ ଖେଳରେ ଧାର୍ଥୀ ଦଭତ ସାଙ୍ଗକୁ ବୁଝିର କଷରତ ବି ଖୁବ୍ । ତେଣୁ ସେଇଥିପାଇଁ ବୋଧିଥୁଏ ଏବେଯାଏ ମୋର ଦେହ ମନ ସୁଖ ସତେଜ ରହିଛି । ଏବେ ପିଲାମାନେ ଘର ଅନାରା କୋଶରେ ଏକୁଚିଆ ବସି ମୋବାଇଲ ଫୋନରେ ଖେଳୁଛନ୍ତି । ଯେଉଁଥିରେ ବାହାର ଆଲୁଆ ନାହିଁ, ଖୋଲା ପବନ ନାହିଁ, ଅନ୍ୟ ସହିତ ଭାବଦିଆନିଆ ନାହିଁ, ସେ ଖେଳରେ ଲାଭ କ'ଣ ? ଆମ ଗାଁ ଶିଳିଆ ନକରେ ପହଞ୍ଚିବା, ଘଷଣିଲା ପାହାଡ଼ରେ ଚଢ଼ିବା ଦ୍ଵାରା ଖାଲି ଆନନ୍ଦ ଦୁହେଁ, ଶିକ୍ଷା ବି ମିଳିଛି । ଯାହା ଜାବନ ବାଟରେ ଏତେ ଦୀର୍ଘଯାତ୍ରା ପାଇଁ ମୋତେ ସାହସ ଦେଇଛି, ସାମର୍ଥ୍ୟ ଦେଇଛି । ଗାଁର ସାଙ୍ଗ ସାଥୁମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ନାଟ ଯାତ୍ରା ଦେଖିବାରେ ଯେଉଁ ସୁଖ ମିଳିଥାଏ, ସିନେମା ଚିତ୍ର ଦେଖିଲାବେଳେ କ'ଣ ସତରେ ସେତିକି ସୁଖ ମିଳୁଛି ? ମୁଁ ଭାବେ, ମାଆର ସେହି ଆଦର ଯେମିତ ଆମେ ଜାବନ ଥିବା ଯାଏ ଭୁଲିପାରୁନା, ସେମିତି ଗାଁ କଥା ବି କେବେ ଭୁଲି ହେବାନାହିଁ । ଶେଷରେ ଏତିକି କହିବି – “ ଫେରି ଆସନ୍ତା କି ମୋର ପିଲାବେଳ, ଗାଁ ଦାଣ୍ଡରେ ସାଙ୍ଗମେଲେ ଖେଳନ୍ତି ଖେଳ । ଘର, ବୋଇ ମୋତେ ପଚାରନ୍ତା, ବଣକୁ ଯିବୁ, କୋଳି ଖାଇବୁ ? ବାଯ ଆସିଲେ ତରିବୁନ୍ତି ତୁ ? ନା, ଜମା ତରିବିନି, କହନ୍ତି ମୁଁ ହେଲେ ଆଖିମୋର ବୁଜିହୋଇ ଯାଉଥାନ୍ତା, ବୋଇ ଜରିଦେଲେ ‘ଧ’ । ”

ଏ କଥା ସତ ମଣିଷର ମାନସିକ ବିକାଶ ସହିତ
ଶାରୀରିକ ବିକାଶ ଜୟତା । ଆଉ ଶାରୀରିକ ବିକାଶ ସକାଶେ
ଖେଳର ଭୂମିକା ସବୁରୁ ଅଧିକ । ପିଲାଟିଏ ନିଜେ ଖେଳ ମାଧ୍ୟମରେ
ଘାସ, ପତ୍ର, କାଗଜ, କାଠ, ବାଲି ଓ ମାଟିରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ତିଆରି
କଲେ ତାହାର ସ୍ଵଜନଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧିପାଏ । ଜିନିଷକୁ ସୁନ୍ଦର କରି ଗଡ଼ିବା
ପାଇଁ ନିଜେ ଚିନ୍ତା କରେ ଓ ପରିଶ୍ରମ କରେ । କିନ୍ତୁ ବାହାରକୁ ନ
ବାହାରି, କାହାରି ସହିତ ନ ମିଶି ଘରେ ବସି ମୋବାଇଲରେ
ଖେଳିଲେ ତାହା ହୋଇପାରେନାହିଁ । ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ
ହୋଇପାରେ ନାହିଁ; ଯାହା ପିଲାର ଭିନ୍ବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ଆବୋ
ଶୁଭ୍ରାଙ୍ଗର ମନ୍ଦେଶ୍ଵର ।

-ରୋଜାଲିନ୍ ମହାନ୍ତି
ପଟ୍ଟା: ମନ୍ଦୋରଞ୍ଜିନ୍ ମିଶନ୍

ଯାହା ଚାହିଁଛି ସବୁ ପାଇଛି

ବାପାଙ୍କର ଜଳା ଥିଲା ମାତେ ଚିତ୍ତ ପରଦାରେ ଦେଖୁବା: ପିଲାଟିନିମ୍ବ ମୁଁ
ବହୁତ ଆକ୍ରିଡ ଥିଲି । ପାଠପଢା ବାଦ ନାଟ, ଗାତ, ବଞ୍ଚିତା ସବୁଥୁରେ ଭାଗ
ନେଇଥିଲି । ହେଲେ କେବେ ଭାବି ନ ଥିଲି ଦିନେ ଅଭିନୟ ଜଗତକୁ ଆସିବ
ବୋଲି । ଆମ ପରିବାରରେ ବି କେହି ଏ ଲାଜନର ମୁହଁଛି । ହେଲେ ବାପା
ସବୁବେଳେ କଥୁଥିଲେ କେତେ ରିଯାଲିଟି ଶୋ' ହେଉଛି । ସେଥୁରେ ଭାଗ
ନିଆ । ଆମେ ବି ତତେ ଚିତ୍ତରେ ଦେଖୁବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ । ସେବେଳୁ ମନରେ
ଥିଲା ଯେ, ଦିନେ ନା ଦିନେ ଚିତ୍ତ ପରଦାକୁ ଆସିବ । ସେଥିପାଇଁ ସୁଯୋଗ
ଖୋଜୁଥିଲି କି' ଶି କଲେ ଚିତ୍ତରେ ଆସିପାରିବ । ବ୍ରଜପୂର ଆମ ଘର
ହେଲଥିବାରୁ ପଡ଼ାପଢ଼ି ସବୁ ସେଇଠି ହେଲାଛି । ଖଲୁକୋଟ ମୁଣ୍ଡିରସିଟିରେ
ବିଦ୍ୟେ କଲାପରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବିଜେବି କଲେଜରେ ଜୟନ୍ତିକିଷ କଲି ।
ରିଯାଲିଟି ଶୋ' ରୁ ହିରୋଇନ୍: ୧୦୧୪ରେ 'ରଜ କୁଳନ' ଓ 'ମୁଁ ବି ହେବି
ହିରୋଇନ୍' ରେ ଭାଗ ନେଇ ଉଭୟରେ ରନ୍ଦୀ ଅପ ହେଲି । ଏହାପରେ
ଫିଲ୍ମ ଅପର ମିଲିଲା । ପ୍ରଥମ ଅପର ଥିଲା 'ଜୋକର' ଚଳିତ୍ରର ।
ତେବେ କୌଣସି କାରଣରୁ ତାହା ରିଲିଜ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ପରେ
'ନିମ୍ନମ ରାତିର ସାଥା' ଚଳିତ୍ରରେ କାମ କଲି, ଯାହା ୨୦୧୭ରେ ରିଲିଜ
ହେଲା । ଏହାପରେ ଗୋଟେ ପରେ ଗୋଟେ ଚଳିତ୍ର କରି ଚାଲିଲି ।
'ଝାକମେଲ' ଚଳିତ୍ରର 'ହାୟ ତୋ ପ୍ରେମ ରଙ୍ଗୋଳୀ' ଗାତ ହିଟ
ହୋଇଥିଲା । ଆଉ ସେଇ ଗାତ ମାତେ ବେଶୀ ଲୋକପ୍ରିୟ କରାଇଲା ।
ପରେ 'ଭାଇନା କଣ କଲା ସେ', 'ବାବୁସାମଙ୍କ ସହ 'ଗୋଲମାଲ ଲଭ',
ଅନୁଭବଙ୍କ ସହ 'ପ୍ରେମ କୁମାର', 'ଲକିର ଲକତାଉନ ଲଭଶ୍ଵରି',
'ରୋମିଓ ରାଜା', ପରି ଚଳିତ୍ର କଲି ।

କରିବେ ଦର ଥିଲା । ସେଥାଙ୍କ
ବାପାଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଲୋଡ଼ିଥିଲା ।
ବାପା କହିଥିଲେ- ତମେ ଯଦି ଭାବୁଛୁ
ଏତଳି ଚରିତ୍ର କରିବାରେ କିଛି ଅସୁଧା
ନାହିଁ ତେବେ ତମେ କର । କରିବାକୁ ନିଷ୍ଠା
ନେଇ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏହାର କାହାଣୀକୁ ବେଶ
ଭଲ ଭାବେ ପ୍ରେଜେଣ୍ଟ କରିଥିଲେ ।

ମିସ ଡିଆ, ମିସ ଲକ୍ଷ୍ମୀଆର ଯାତ୍ରା:ମୋର ସବୁବେଳେ
ଜଛା ଥିଲା ନ୍ୟାଶନାଲ ଲେଡ଼ିଲ୍‌ରେ ନିଜକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ।
ସେଥିପାଇଁ ସବୁବେଳେ ମିସ ଲକ୍ଷ୍ମୀଆକୁ ଫଳୋ କରୁଥିଲା । ନିଜେ ନିଜକୁ
ଏଥପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲା । ତେଣୁ ପିଲ୍ଲ କରିବା ଭିତରେ ମୁଁ ୨୦୧୮ ରେ
‘ମିସ ଡିଆ’ରେ ପାର୍ଟୀସିପେଟ କଲି । ଚପ୍ପ ୧୦ ରେ ବି ରହିଲି । ପରେ
ଫେମିନା ମିସ ଲକ୍ଷ୍ମୀଆ ୨୦୧୯ ରେ ପାର୍ଟୀସିପେଟ କରି ଇଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ମୀଆ
ପାଇନାଲିଷ୍ଟ ହେଲାଥିଲା ।

ଓলিউଡক্যু ছাতি পারিবন্ধ-মতে ওডিশাৱে হৈ কাম কৱিবার অৰ্থ।
ওলিউଡক্যু ছাতিপারিবন্ধি। তা'মানে দুহাঁ কি অন্য লঙ্ঘন্তিৱে কাম
কৱিবন্ধি। সুযোগ মিলিলে নিশ্চয় কৱিব। যেমনকি মুঁ তেলুৱু পিল্ল
'ভেজি শুভমপূৰ্ণ কালুগু নিকু' চলচ্চিত্ৰে কাম কৱিছি।

ତେଲୁଗୁ ଶିଖିଲି ସାଙ୍ଗାତୁ-ଭାଷା ଶିଖାବା ଲାଗି ବ୍ରହ୍ମପୂର ସାଙ୍ଗର
ସାହାଯ୍ୟ ନେଇଥିଲି ଯେମିକି ତେଲୁଗୁ ଭଲରେ କହିପାରିବି । କାହିଁକି ମା
ସେ ଭାଷାକୁ ଭଲରେ ନ କହିପାରିଲେ ଦର୍ଶକଙ୍କ ହୃଦୟ ଜଣି ହେବନି ।
ମାମା ଓ ଉଡ଼ଣୀ ମୋ ଫ୍ୟାଶନ ଗାଇଛୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଭାଗ
ନେବାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ହିରୋଇନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଥିରେ ମୋ ମାମା ଓ
ସାନ ଉଡ଼ଣୀ ସାଜିଛନ୍ତି ମୋର ଫ୍ୟାଶନ ଗାଇଛୁ ।

ତ୍ରୁମ ରୋଲିଃସାଇକୋ ଲଭର ଚରିତ୍ର କରିବାର ଇଛା ଅଛି ।

ବିବାହ: ହୋତି ପ୍ରସ୍ତର ଆସିଲା ଆଉ ଗୋର ବାହାଘର
ହେଲଗଲା । ତେଣୁ ଆଜି ବି ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁନି ଯେ, ମୁଁ ବାହା
ହେଲଯାଇଛି ବୋଲି । ଆଉ ବିଶ୍ୱାସ ବି ହେଉଥିଲି ମୁଁ ନମିତା
ଆମଙ୍କୁଳ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଁ ପରିଚାଳିତ ହେଲି ।

ପ୍ରତ୍ୟୁଷାକାଳ ଦେଖୁ ସେଇଛି ଡୋମା ।
ଶାଶ୍ଵତ ହୃଦୟରେ ସେ ମୋ ମା' :ଘର ପରିବାରକୁ ଆସିଛି
ସତ । ହେଲେ ଏଇ ନୁଆ ଘର ଓ ପରିବାର ସୁଲଭିତ
ବେଶ ଭଲ ଲାଗୁଛି । ଆଉ ମୁଁ ଶାଶ୍ଵତ ନୁହେଁ ମା
ପାଇଛି ।

ହୁବି: ସମାଧ ମିଳିଲେ ଗାଁତ ଶୁଣେ, ଜିମାରେ
ସମାଧ ଦିତାଏ । ତାଙ୍କୁ ନୁଆ ନୁଆ
ଜିନିଷ ଶିଖିବା ପାଇଁ କେବେ ବକ୍ଷି
କ୍ଲାସ ଜଣନ କରେ ତ କେବେ ଡ୍ୟାମ୍ବର

‘ହାଏ ତୋ ପ୍ରେମର ରଙ୍ଗୋଳୀ’ ଗୀତରେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ତାଙ୍କ ରଙ୍ଗର ଛାପ ଛାଡ଼ିଛନ୍ତି ପୁଣି ‘ବୁନ୍ଦକ’ରେ ଜୀବନ ଅଭିନୟନ କରି ପ୍ରଶଂସା ସାହିତ୍ୟରେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ତମନ୍ତା ବ୍ୟାସ । ଜାଣିବା ତାଙ୍କର କିଛି ସିନ୍ଧୁରେ...

ନୁଆ ପର୍ମ ଶିଖେ, ପୁଣି କେବେ ସ୍ଵାକ୍ଷରିତି ଶିଖେ ।

ବ୍ୟୁଟି ଓ ପିଟନେସ ସିଙ୍ଗେଟିପ୍ରକୃତ ପାରି ପିଧ, ଫଳ, ସବୁଜ ପନିପିବା ଖାଏ । କୃତ୍ତିମ ଉପାୟରେ ସୁଦର ଦେଖାଯିବା ସପକ୍ଷରେ ମୁଁ ଲୁହେଁ । ଆଉ ପିଟନେସ ପାଇଁ ମୁଁ ଜିମ୍ ଯାଏ । ଘରେ ଗ୍ରେଡିମିଲ ବ୍ୟବହାର କରି ବ୍ୟାଯାମ ଦି କରେ ।

ଶ୍ରୀକନେସ୍: ମିଠା ମୋର ବଡ଼ ଦୁର୍ବଲତା ।

**ଶ୍ରେଣୀଥିଲୁ ମୁଁ କେବି ବି କୌଣସି କଥାକୁ ମନରେ ଧରିବି ରଖିପାରେନା ।
ଜାଣି ଭୂଲି ଯାଏ ମତେ କିଏ କିଛି ଖରାପ କହିଲେ ବି ରାଗ ରଖିପାରେନା
କହିବାକୁଟାଳେ ମୁଁ ବସ୍ତୁ ତୁ କୁଳ ।**

ତରେ: ବାପାଙ୍କୁ ଯେତିକି ଜଳ ପାଏ ସେତିକି ତରେ ବି ।
ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ: ମୁଁ ଡେଜିଟେରିଆନ । ମିଠା ବ୍ୟତିତ ମତେ ପିଞ୍ଜା ଓ ପନ୍ନିରର

ସବୁ ଆଇମେ ପଥାନ ।
ପ୍ରିୟ ବୁଲିକା ଶ୍ଵାନ : ଗୋପାଳ ପୁର ସି' ବିଚ ମୋର ପ୍ରିୟ ବୁଲିକା ଶ୍ଵାନ ।
ଅବସୋଧ : ନା, ଆଜିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଯାହା ଚହିଁଛି ସବୁ ପାଇଛି । ଏମିତିକି ଯାହା ଭାବି ନ ଥିଲି ତାହା ବି ପାଇଛି । ସେଥିପାଇଁ ଅବସୋଧ କିଛି ନାହିଁ ।

-ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି

କଳା ହେଉଛି ଏକ ପୁଣ୍ୟାରିଆ ଖଣ୍ଡା

ରଥଙ୍କ ନାଚକ ଗୁପ୍ତ ଏବଂ ଜନତା ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ଅଭିନୟନ କଲି । ଏଇଠି ଆସି ଜାଣିଲି ଅଭିନୟନ ପାଇଁ ପାଠ ପାଠ ହୁଏ । ତେଣୁ ମୁଁ ବି ସଙ୍ଗାତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୨ ବର୍ଷାୟ ଆଜିଂ କୋର୍ଟରେ ନାମ ଲେଖାଇଲି । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପରେ ଯେଉଁ ବ୍ରିଟିଯାୟ ବର୍ଷକୁ ଯିବା କଥା ତାହା ମୋର ହେଲାନାହିଁ । କାରଣ ମୋତେ ଫେଲ୍ କରିଦେଲେ । ତା' ପରେ ନ୍ୟାଶନାଲ ଦ୍ୱାଳ ଅଟ୍ ଭ୍ରାମରେ ଯାଇ ପଡ଼ିଲି । ସେଠାରେ ସର୍ବଭାରତୀୟ ପ୍ରରରେ ଗୁଣ ଗନ୍ଧ ଦ୍ୱାଳାରଶିପ ପାଇଲି । ୧୯୮୭ରେ ‘ଅଦ୍ଵେଷଣ’ ନାମକ ଏକ ନାଟ୍ୟାନ୍ତକାରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରପରେ ଆୟୋଜିତ ନାଚକ ମହୋଷ୍ବରେ ‘ଅଦ୍ଵେଷଣ’ କଳାକାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ‘ମୁକ୍ତିପଥ’ ନାଚକ ପରିବେଶଣ କରି ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ ହୋଇଥିଲୁ । ଇଣ୍ଡନ୍ ଜୋନ୍ର ପ୍ରାୟ ଏଠି ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ

ଆମ ଅଦ୍ଵେଷଣର ନାଚକ ‘ମୁକ୍ତିପଥ’ ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାକୁ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲା । ସମୟକ୍ରମେ ଏକାଧିକ ନାଚକ ମଞ୍ଚ କଲ୍ପିତ ହେଲା ହେଉଛି ନିଷ୍ପାର୍ଥିପର ସେବା । ଯଦି ଜଣେ କଳାକାର ନିଜ ସାର୍ଥ ପାଇଁ ପ୍ରତର କରେ, ତେବେ ଏଥରେ କଳାର ପ୍ରକୃତ ରୂପ ସାଧୁତ ହୁଏନାହିଁ ବରଂ ତାହା ବିକଳାଙ୍ଗ ହୁଏ । ଆଜିକାଳି ସମସ୍ତେ ବାହାନ୍ତି କିପରି ସହଜରେ ସୁକିଳି ମିଳିଯାଉ । କଳା ସାଧନା ଲାଗି ଅନେକ କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଥଦ କରୁନାହାନ୍ତି । ମୋର ମନେ ଅଛି ବ୍ୟାସକବି ଫଳାର ମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ଡାକପୁନ୍ୟୀ ଗଛକୁ ନାଚକ ଭାବେ ଶିଖିବାକୁ ପ୍ରାୟ ୮ମାସ ସମୟ ଲାଗିଥିଲା । ତେବେ କଳାକାରଙ୍କ ଉନ୍ନତ ତିତ୍କାଧାରା ହେଲା କଳାକୁ ବିକଶିତ କରିଥାଏ । ସେହିପରି ମୋର ଆଉ ଏକ ଚଳିଛି ‘ବୋଉର ହାତବାକ୍ଷ’ ରେ ଓଡ଼ିଆର ମୌଳିକତା ରହିଥିବାରୁ ତାହା ଦେଶ ହୃଦୟପରିଷରୀ ହୋଇପାରିଛି । ସୁଦୂର ଲକ୍ଷ୍ମୀନରେ ଏହା ଖୁବ୍ ଲୋକପ୍ରିୟତା ହାସଲ କରିଛି । ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ମନେପଡ଼ୁଛି ୧୯୮୮ ମସିହାର ଘଟଣା । ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଆରେ ତାତନ ବସର ଭଡ଼ା ବଡ଼ିଯିବାରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରର କେତେକ ଛକ ପ୍ଲାନରେ ‘ପ୍ରତିବାଦ’ ନାମକ ଏକ ନାଚକ ପରିବେଶଣ କରିଥିଲା । ପୁଣି ସେତେବେଳେ ପାରାଦାପରେ ଶ୍ରୀମିକଙ୍କ ଶାହତ୍ୟାକୁ ନେଇ ପଥପ୍ରାପ୍ତ ନାଚକ ‘ଶାହତ୍ୟା’ ଚହଳ ସ୍ଵର୍ଗ କରିଥିଲା । ଏଥରେ ଯେଉଁ କଳାକାର ପୋଲିସ ଅଭିନୟନ କରୁଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ସତ ପୋଲିସ ଭାବି ଜଣେ ଦର୍ଶକ ତାଙ୍କ ଉପରକୁ ପଥର ଧରି ଫୋପାପିବାକୁ ଉଦ୍‌ୟମ କରୁଥିବାର ଜଣିପାରି ସେଠାରେ ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇଥିଲି ଯେ ଏଠି ନାଚକ ହେଉଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସବୁ କଳାକାର, ସତ ପୋଲିସ ହସ୍ତି ।

ମୋ ମତରେ କଳା ହେଉଛି ଏକ ପୁଣ୍ୟାରିଆ ଖଣ୍ଡା !
କଳା ମଣିଷକୁ ମଣିଷ କରିପାରେ ଏବଂ ଅମଣିଷ ବି କରିପାରେ ।

-ବନ୍ଦିହାରୀ ବେହେରା

ପିଲାଦିନରୁ ପାରମାରିକ ନୃତ୍ୟାତରେ ଅଭିନୟନ କରିବାର ହୁଏ
ଏହା ପରେ ନ୍ୟାଶନାଲ ସ୍କୁଲ ଅଟ୍ ଭ୍ରାମରେ ସିଲାରଶିପ ପାଇଁ ପାଠ ପଡ଼ିଲେ । ‘ଅଦ୍ଵେଷଣ’ ନାମକ ଏକ ନାଟ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କରି ବହୁ କଳାକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନାଟ୍ୟକାର, ସଂକାଳପକାର, ଅଭିନେତା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଓ ସିନେମା
ନିର୍ମାତା ଭାବେ ପରିଚିତ ସୃଷ୍ଟି କଲେ । ସେ ହେଲେ ନାରୀଯଣ ପଢି ।
ଦୂରଦର୍ଶନରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରଥମ ଡେଢ଼ିଆ ଧାରାବାହିକ
‘ପଥର ପଡ଼ିଲେ ସହି’ ଏବଂ ‘ଗୋକେଇ’ ଖୁବ୍ ଲୋକପ୍ରିୟତା ହାସଲ କରିଥିଲା । ଡେଢ଼ିଆ ଧାରାବାହିକ
‘ପଥର ପଡ଼ିଲେ ସହି’ ଏବଂ ‘ଗୋକେଇ’ ଖୁବ୍ ଲୋକପ୍ରିୟତା ହାସଲ କରିଥିଲା ।

ନାରୀଯଣ ପଢିଙ୍ଗ ଜନ୍ମ ୧୩ ଏପ୍ରିଲ, ୧୯୪୩ ମସିହାରେ । ମାତା
ପାତ୍ରଙ୍କତା ପଢି ଏବଂ ଯିତା ବଳରାମ ପଢି । ଘର ଯାଜପୁର ତାତେନର
ପ୍ରତିପୁର ଗାଁରେ । ସେ କୁହାନ୍ତି, ‘ମୋ ବାପା ଥୁଲେ ଜଣେ ସ୍ବାଧୀନତା
ସଂଗ୍ରାମ । ସେ ସେତେବେଳେ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଦ୍ୱାଳାରଶିପ
ପାଇ ରେତେବୁ କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲରେ ପାହୁଥିଲେ । ଶେଷବର୍ଷ ପଢା
ଅଧାରୁ ଛାଡ଼ି ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ସାଥରେ ଯୋଗଦେଇଥିଲେ । ଘରେ ଆମେ
ଦୁଇଭାଇ ଓ ୪ ଭାଇଶାଇ । ମୋର ପ୍ରାତିପୁର ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲରେ
ପାଠପଦ୍ଧା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ପିଲାଦିନରୁ ପାଲାକୁ ଭାରି ଭଲ
ପାଉଥିଲି । କଲେଜ ପଢା ସବିବା ପରେ ଅଭିନୟନରେ ଅଧିକ ସୁଯୋଗ
ଆଶାରେ ୧୯୭୫ରେ କଟକ ଆସିଲି । ଏଠାରେ ପ୍ରଫେସର କାର୍ତ୍ତିକା

ଅନୁମତି

-ଶିଶିର କୁମାର ବେହେରା

ଘର ଅଗଣାରେ ‘ଆ’ ଜଞ୍ଚ ମାୟ ସରଗ ଶଶି’ ଗାତ ଗାଇ ଗାଇ ପୁଅ କାହାକୁ ଶୁଆଉଥାଏ । ସମ୍ବା କହିଲା, ନାମିଲୋ କାଳି ସାବିତ୍ରୀ ଅମାବାସ୍ୟା । ଦେଖୁନ୍ତୁ ସେଥିପାଇଁ ଆଜି ଆକାଶରେ ଜଞ୍ଚ ଥାଇ ନ ଥିଲା ପରି ।

ହୁଁ. ମୋ ପାଇଁ ତ ପୂର୍ଣ୍ଣମା, ଅମାବାସ୍ୟା, ଦିନରାତି, ଆଲୁଆ, ଅନାର ସବୁ ସମାନ । ସବୁ ଖାଲି କଳା ଅନ୍ଧକାରମୟ । ଯେଉଁ ଘରେ ଦିନେ ମୁଁ ଡିଆମାରୀ ଖେଳୁଥିଲି, ଆଜି ସେଠି ପାଦେ ବାଲିବା ସମ୍ବବ ହେଉଥିଲି । ଦରକାର ପଢ଼ୁଛି କାହାରି ନା କାହାରି ସାହାରା । ନହେଲେ ଅଣ୍ଟାଳି ଅଣ୍ଟାଳି ଯାଉଛି ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ । ଖୁଶିବା ପଢ଼ିବା ତ ଏବେ ନିତିଦିନିଆ କଥା ପାଲିତିଲାଣି । ଏତିକି ବେଳେ ବୋଉର ଡାକ ଶୁଭିଲା ।

-ଶିଖା, ଶିଖା ! ଏ ମା’ ଶିଖା କୋଉଁଠି ଅଛୁ ?

- ବୋଉ ମୁଁ ଅଗଣାରେ ଅଛି । ଏଇଠିକି ଆସେ ।

- ମା’ ଶିଖା ଆଜି ତେ ଶାଶୁ ଆସିଥିଲେ ।

- କାହିଁକି ଆସିଥିଲେ ? କ’ଣ କହିଲେ ? ପୁଅକୁ ଧରି ଗେଲ କଲେ ? ମୋ କଥା ପଚାରିଲେ ?

- କାଲି ପରା ସାବିତ୍ରୀ ବ୍ରତ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଶାଶି, ବୁଢ଼ି, ସିଦୁର, ଫଳମୂଳ ଧରି ଆସିଥିଲେ ।

- ହୁଁ ବୋଉ ସେ ଆସିବେଳି କାହିଁକି ? ବ୍ରତ ଡାଙ୍କ ପୁଅ ପାଇଁ କରିବି ନା । ହେଲେ ନୃଥା ଶାଶି ଆଶିବା କ’ଣ ବରକାର ଥିଲା ? ମୁଁ କୋଉ ନୃଥା ପୁରୁଣା ଜାଣିପାରୁଛି । ତା’ଙ୍କର ସତ୍ୟବାନଙ୍କୁ ଯମଠାରୁ ଛଦାଇ ଆଣିବାବେଳେ ସାବିତ୍ରୀ କୋଉ ନୃଥା ଶାଶି ପିଛିଥିଲେ ଯେ ।

- ଆରେ ପାଗେଲା ନୃଥା ପିଛିବା ପରା ଆମ ସମାଜ ନିଯମ କରିଛି ।

- ହେଉ ହେଲା ବୋଉ, ତୁ ସେଥରୁ ରଖୁଥା । କାଳି ମୁଁ

ଗାଧୋଇପାଧୋଇ ଆସିଲେ ମତେ ଦବୁ ।

ପରଦିନ ନୃଥା ଶାଶି, ବୁଢ଼ି, ଶିଖା ସିଦୁର ପିଛି ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ଦୀଘ୍ୟାମୁଁ କାମନା କରି ପୂଜା କରୁ କରୁ ପୁରୁଣା କଥାସବୁ ମନେ ପଡ଼ିଯାଉଥାଏ । ବାପା ଜାଗାବାଢ଼ି ବିକି ଯୌବୁକ ଦେଇ କେତେ ଧୂମଧାମରେ ମୋ ବାହାଘର କରିଥିଲେ । ନୃଥା ପରିବାର, ନୃଥା ସଂସାରକୁ ନେଇ ମୋର ଥିଲା ଆଖିରେ ଆଖିଏ ସମ୍ବା । ସେ ସମସବୁ ଗୋଟି ଗୋଟିକରି ସତ ବି ହେଉଥାଏ । ସ୍ଵାମୀ ସୁଖ ସହ ବାହାଘରର ଦେବତବର୍ଷ ପରେ ମୋ କୋଳକୁ ଆସିଲା ପୁଅ କାହା । ସଂସାର ମୋର ହସଖୁବିରେ ଗାଲିଥାଏ । ବାପଘର କଥା ତ ଯେମିତି ଭୁଲି ଯାଇଥାଏ । ହେଲେ

ହୁଠାତ ଯେମିତି ଏଇ ଖୁସି ଉପରେ କାହାରି କଳା ନଜର ଲାଗିଗଲା । କାହା ଆଠ ମାସର ହେବା ବେଳକୁ ଏକ ମୁଁରଗଣାରେ ଆଖି ମୋର ନଷ୍ଟ ହେଲା । ଦୁଷ୍ଟିଶ୍ଵର ସରାଳ ମୁଁ ହେଲଗଲି ଅଷ୍ଟଣୀ । ସମୟର ତକ ଏମିତି ବି ଓଳଗ ବୁଲିପାରେ ଜାଣି ନ ଥିଲା । ଅଷ୍ଟଣୀ ବୋହୁକୁ ରଖି ତା’ର ସେବା କରିବାକୁ ରାଜି ହେଲେନି ଶାଶୁଯାର ଲୋକେ । ଆଉ ଯାହା ହାତ ଜାବନସାରା ପାଇଁ ଧରିଥିଲି ସେ କହିଲେ ଆଖି ଡାକ୍ତର ବୁଝିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାପଘର ରହିଥାଏ । ଭଲ ଡାକ୍ତର ମିଳିଲେ ମୁଁ ନେବାକୁ ଆସିବି । ହେଲେ ଆରିଯାଏ ଥରୁଟେ ବି ମନେପତିନି ଡାକ୍ତର ମୋ କଥା । ଯା’ ଭିତରେ କାହା ବୁଝ ବର୍ଷର ହେଲଗଲାଣି । ମାମା ବାବା କହିଲାଣି । କେତେ ଆବୁଜୁକାବୁଜୁ ଗପୁଛି । ସ୍ଵାମୀ କି ଶାଶୁ ଶୁଶୁରଙ୍ଗର କ’ଣ ଦିନେ ମନେପତ୍ରି କାହା କଥା ? ବେଳେବେଳେ ଭାବେ ମୋ ଭଲ ଅବସ୍ଥା ଯଦି କାହା ବାପାଙ୍କର ହେଲଥାତା ତେବେ ସେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥାତେ ? ମୁଁହଁ ସେବା କରିଥାନ୍ତି ଡାକ୍ତର । କାରଣ ମୁଁ ସ୍ବୀ । ଆଉ ସ୍ବୀର କରିବ୍ୟ ସ୍ଵାମୀ, ଶାଶୁ ଶୁଶୁରଙ୍ଗ ସେବା କରିବା ।

ହୁଠାତ କାହାର ପଢ଼ିବାର ଶର । ପରେ ପରେ ତା’ର କୋର କୋର କାନ୍ଦିବାର ଶର । ଭାବନା ମୋର ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ତରବରରେ ଦୌଡ଼ିବାକୁ ତାହଁହଁ ଖୁଣ୍ଟି ପଡ଼ିଲି । ବୋଉ କାହାକୁ ଆଖି ମାତ୍ର ଦେଲା । ଏତିକିବେଳେ ମତେ ଲାଗିଲା ପାଖରେ ଆଉ ବି କିଏ ଅଛନ୍ତି । ସତରୁ ସତ ସ୍ବାମୀଙ୍କ କହିଲା, ନାମୀ ଜିବୁ ଆସିଥିଲି । ମନ ଖୁସିରେ ଭରିଗଲା । ସମ୍ବା ମତେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଠିଆ କରେଇଲେଲୋ । ସାବିତ୍ରୀ ବ୍ରତ ଦିନରେ ଆସିଥିବାରୁ ଖୁସି ଲାଗିଲା । ତାଙ୍କ ପାଦ ବୁଝି ପ୍ରଶାମ କଲି । ଇଛା ହେଲଥାଏ ଆଜି ମନର ସବୁ ମାନ ଅଭିମାନ ତାଙ୍କ ଠି ଅଜାତି ଦେବି । ହେଲେ ପ୍ରଥମେ କଣ କହିବି ଭାବିପାରୁ ନ ଥାଏ । ଶେଷରେ ପଚାରିଲି -କେମିତି ଅଛ ?

- ଭଲ ଅଛି । କାହା କେମିତି ଅଛ ?

- ହୁଁ, ଭଲ । ଆଖି ଡାକ୍ତରଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ମତେ ଆଉ ପୁଅକୁ ନେବା ପାଇଁ ଆସିଥିବୋଧେ ।

- ହୁଁ, ଡାକ୍ତରଙ୍କ ସହ କଥା ହେଲିଛି ।

ମନରେ ମୋର ନୃଥା ଆଶା ସଞ୍ଚାର ହେଲା । ଲାଗିଲା ମୋ କଷ୍ଟର ଦିନ ସବୁ ଏବେ ମୁଖରେ ପରିଣାତ ହେବାର ସମୟ ଆସିଗଲା ।

କିନ୍ତୁ ସମୟ ନିରବ ରହି ସେ କେତେଲେ - ତେବେ ଆଜି ମୁଁ ଏଠି ଆସିଛି ତମାର ଗୋଟେ ଅନୁମତି ନେବା ପାଇଁ ।

- ଅନୁମତି ! ହେଲେ କୋଉଁଥିପାଇଁ ?

- ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହ ପାଇଁ ।

- ନଷ୍ଟିପୁର, ପୋ: ଜକିରି, ନଯାଗଡ଼ ମୋ: ୭୩୩୦୨୭୪୪୪୨

କେହିକେହି ବୁଢ଼ା
ହେଲଯା'ନ୍ତି ଅଦିନରେ

- ସତ୍ୟରଞ୍ଜନ ପ୍ରହରାଜ

ଆଗନକ କିଛି ଆଉ କହନ୍ତିନି
କିଛି ବି ଦେଖାନ୍ତି
ବିରୋଧ ନା ପ୍ରେମ
ନା ପ୍ରେମ ନା ପାତା
ନା ହୁଁନା ହାଁ
ନା ତାଙ୍କ ମାରବତାର ନାଁ

ଦିନେ ଏମିତି ହଜିଯାନ୍ତି ସେମାନେ
ସମାନ ପୃଥିବୀରେ, ସମାନ ଘରେ
ଆତମାତ ମଣିଷମାନଙ୍କ ତାକରେ
ଅନାର ଓ ଅଳକୁଳଗା
ନିଜ ଖୋଲପା ଭିତରେ

କେହିକେହି ବୁଢ଼ା ହେଲଯା'ନ୍ତି ଅଦିନରେ
ଯେବେ ଦିନମୁଢ଼ା ଖୁବ ଅସାଭବିକ
ଓ ରାତିର ଏକାନ୍ତରେ
ନିଜପରି କେହିଜଣେ
ଯାଆସ କରେ

କେହିକେହି ବୁଢ଼ା ହେଲଯା'ନ୍ତି ଅଦିନରେ
ମରିଯିବାର ଆଶାରେ
କେହିକେହି ମରନ୍ତି ନାହିଁ ଜମା
ବୁଢ଼ାହେବା କ’ଣ ନଜାଣିଲା ଯାଏଁ ।

- ୨୪୦/୩୮, ଲେନ ନଂ ୨, ଏରୋଡ୍ରୋମ ଏରିଆ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୭୫୧୦୧୦
ମୋ: ୯୬୭୮୪୧୦୨୪୪୪୨

ତୃଷ୍ଣା ତୁରେ

-ଅନୀତା ପାଣି

ହିଜିବାର ଭୟ ନଥିଲା ତ କେବେ
ନ ଥିଲା ଖୋଜିବା ନିଶା,
ଯେବେ ତୁ ଆସିଲୁ ମଧୁରେ ଭାଷିଲୁ
ବାଷିଲୁ ମନରେ ବସା ।

ଅଗଣତେ ତୋର ପାଦର ଶବଦ

ରହି ରହି ବାଜେ କାମେ,
ମୁରଲୀ ମଧୁରେ ସନ୍ଧିତ କରାଏ
ଚେତନାର ତିର ବନେ,
ବିରାଗ ବଲଯେ ରେଖାପାତ କରେ
ଏ ଜୀବନ ମଦାଳସା ।

ଯେବେ ତୁ ଆସିଲୁ ମଧୁରେ ଭାଷିଲୁ
ବାଷିଲୁ ମନରେ ବସା ..

ଜଞ୍ଜର ରାଇଜେ ରୂପାର ଖେଣା

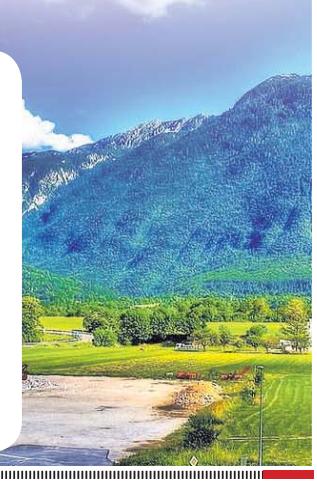
ତୃଷ୍ଣାତୁରେ ତାରାପୁଲ,

ତକିମିକି ଭାରା ରାତିର ଅସ୍ତର
କିଏ ହେବ ତୋର ତୁଲ,
ଭୁଲେନା ବି କେବେ ତୁଲେଇ ପାରେନା
ବଦଳି ପାରେନା ଦିଶା ।

ହିଜିବାର ଭୟ ନଥିଲା ତ କେବେ
ନଥିଲା ଖୋଜିବା ନିଶା ..... ।

-ଅନୁଗୋଳ

ମୋ: ୮୭୭୬୭୦୪୫୩୦୦

ହରି ପାତ୍ରା ଭାବୁଥୁଳେ..

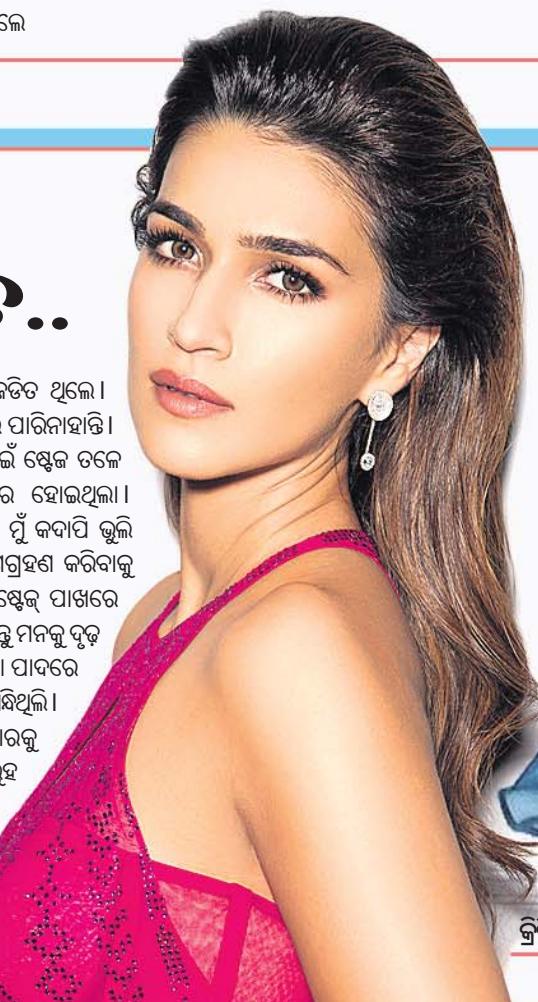
ହୀପାଉଜିନେତା ହରିହର ମହାପାତ୍ର ଓରପ ହରି ଭାଇ। ସବୁବେଳେ ସେ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାଆନ୍ତି ଏକ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଘରଶାନ୍ତୁ ସିନେମାର ବୂପ ଦେବାକୁ। ଆଜିକାଲି ରିଲ୍ ବନାଇବା ଏକ ଫେସନ ପାଲିଟି ଗଲାଣି। ଆଉ ଏଭଳି ଏକ କୋତୁହଳପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟକୁ ଆଧାର କରି ସେ ରଚନା କରିଥିବା କାହାଣୀ ଶେଷରେ ଚଳକ୍ଷିତ୍ତରେ ରୂପାନ୍ତିରତ ହୋଇଛି । ଏହାର ଚାଇଲେ ରହିଛି ‘ଭଗିଆ ଭାଗିଆ’ । କାହାଣୀ ଅନୁଵାରେ ଏକ ନିପଟ ମଧ୍ୟସଙ୍କଳରେ ରହୁଥିବା ଭଗିଆର ଭାଗିଆକୁ ଏହି ନିଶା ଘାରିଛି । ସେହି ନିଶାକୁ ନେଇ ସେ ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖୁଛି ତାହା ପୂରଣ ହେଉଛି କି ନାହିଁ ତାହାର ଉଭାର ସିନେମାରେ ପାଇବେ । ହରିବୋଲା ମିତିଆ ଏଶରଗେନମେଣ୍ଟ ପ୍ରା.ଲି. ବ୍ୟାନଗରରେ ଏହାର ଶୁଟିଂ ଚାଲୁ ରହିଛି । ଚିତ୍ରିତ କାହାଣୀ, ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ ଏବଂ ସଂଲାପ ରଚନା ମଧ୍ୟ ସେ କରିଛନ୍ତି । “ଏକ ଜିନ ଧରଣର କାହାଣୀକୁ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି ‘ଭଗିଆ ଭାଗିଆ’ । ଏଥୁରେ ଅନେକ କିଛି ଶିଶ୍ରମାୟ କଥା ଭାବି ରହିଛି ବୋଲି କହନ୍ତି ହରି ।” ଡ. ଭାବୁ ରଥ ଏବଂ ହରିହର ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରୟୋକ୍ତି ଏହି ପିଣ୍ଡଟିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଉଛନ୍ତି ମୃତ୍ୟୁଝ୍ଞୟ ସାହୁ (ବାପି) । ହରି ଏହାର ନାୟକ ସାଜିଥିବା ବେଳେ ଚାଇଲେ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ଦେବଜାମା । ସଂଯୋଜିତ ଗୀତଗୁଡ଼ିକୁ ସବ ଦେଇଛନ୍ତି ମଳମ ମିଶ୍ର । ଏହାର ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିକାରେ ବବି ମିଶ୍ର ଏବଂ ପୁନିଦର ମଧ୍ୟ ଦେଖୁବାକ ମିଳିବେ ।

ପିଲ୍ଲ ‘ଉରିଆ ଭାରିଯା’ରେ ହରି-ଦେବଜାନୀ

କ୍ରାଇମ୍ ସିକ୍ରିଟାର୍ ଆକିଯା

ଆଲିମ୍ବା ଭଜଙ୍କ ମୁସି ଏବେ କହିଲେ ନ ସରେ । କାରଣ ଅନ୍ତଜାତୀୟ ଖ୍ୟାତି ସମ୍ପନ୍ନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ରିଚି ମୋହେଜ୍ଜାଙ୍କ ଆଗାମୀ କ୍ରାଇମ ସିରିଜରେ ସେ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାର ଚାଇଟଳ ରହିଛି ‘ପୋରର’ । ରହସ୍ୟ ଗୋମାଞ୍ଚ ଭରା କାହାଣୀକୁ ଅଧାର କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ସିରିଜରେ ସେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାଲି ମୁଯୋଗ ବିଷୟରେ ଆଲିମ୍ବା କହନ୍ତି, ‘ରିଚିଙ୍କ ପରି ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଅଧାନରେ କାମ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଯେ, ମୋତେ ନିଶ୍ଚୟ ମିଳିବ ତାହା ମୋର ଆଶା ଥିଲା । ଯାହାହେଉ ତାହା ପୂରଣ ହେଲାଛି । ମେହେମେ ଏ ବିଷୟରେ ରିଚି ମୋ ଏହି ଦେଖି ଦେବେ

ଏହା କି ମନେ ପଡ଼େ..

ଦ୍ରିତି ସାନନ୍ଦ ଅଭିନିୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମାଡ଼େଲିଂ ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିଲେ ।
ହେଲେ ସେ ନିଜର ପ୍ରଥମ ର୍ୟାପ ଶୋ'କୁ ଏ ପର୍ୟୟତ ଭୁଲି ପାରିନାହାନ୍ତି ।
ପ୍ରଥମ କଥା ହେଲା ଯେତେବେଳେ ସେ କ୍ୟାର ଥିଲା ପାଇଁ ଷ୍ଟେକ ତଳେ
ପହଞ୍ଚିଲେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ମନରେ ଭୟ ସଞ୍ଚାର ହୋଇଥିଲା ।
ଏ ନେଇ କ୍ରିତି କହନ୍ତି, 'ମୋର ପ୍ରଥମ ର୍ୟାପ ଶୋ'କୁ ମୁଁ କଦାପି ଭୁଲି
ପାରିବି ନାହିଁ । ଦିଲାରେ ଆୟୋଜିତ ଏହି ଶୋ'ରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ
ମୁଁ ଆଗ୍ରହର ସହ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି । ଯେତେବେଳେ ଷ୍ଟେକ ପାଖରେ
ପହଞ୍ଚିଲି ସେତେବେଳେ ମୋ ମନରେ ଭୟ ଆସିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମନକୁ ଦୃଢ଼
କରି ମୁଁ ଆମକୁ ବଢ଼ିଲି । କ୍ୟାର ଥିଲା କରିବା ସମୟରେ ମୋ ପାଦରେ
ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ ହୋଇଥିଲା । କାରଣ ମୁଁ ଏକ ହୋଇ ହିଲ ପିଣ୍ଡିଥିଲି ।
କଷ୍ଟ ସବେ କଣାଟକ ଶୋଷ କରି ଯେତେବେଳେ ବାହାରକୁ
ଆସିଲି ଯନ୍ତ୍ରଣା ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା । ଏପରିକି ମୋ ଆଖରେ ଲୁହ
ଆସିଯାଇଥିଲା । ଏତିକି ଘରଣାକୁ ମୁଁ କଦାପି ଭୁଲି ପାରିବି
ନାହିଁ । 'ମିମି' ପିଣ୍ଡରେ ତାଙ୍କୁ ଏକ ସରୋଗେର ମଦର
ଭୂମିକାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ଏହି ଗୋଲ୍ ପାଇଁ
ସେ ୧୫ କି.ଗ୍ରା । ଓଜନ ବଢ଼ାଇଥିଲେ ।

ଆଳିୟା

ଅବସର ମିଳିଲେ...

ତର୍କିକା ମନ୍ଦାନ୍ତୁ ଅବସର ମିଳିଲେ ସେ କ'ଣ କରନ୍ତି ? ଯେତେବେଳେ ସେ ଚିକେ
ପୁରସ୍ତ ପାଆନ୍ତି ସେ ନିଜ ପୋଷା କୁକୁର ସହ ସମୟ କାଟନ୍ତି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ ମନ
ପସଦର ମୁଖୀ ମଧ୍ୟ ଦେଖନ୍ତି । ନିଜର ଏଉଳି ଅଭ୍ୟାସ ବିଷୟରେ ସେ କହନ୍ତି, ‘ମୋତେ ଚିକେ
ପୁରସ୍ତ ମିଳିଲେ ମୁଁ ମୋ ପେଣ୍ଠି ସହ ଖେଳିଥାଏ । ତା’ ସହ ନ ଖେଳିଲେ ମୋତେ
ଭଲ ଲାଗେନା । ଆମେ ଦୁହେଁ ଘର ଗାର୍ଡେନ୍‌ରେ ବେଶ ସମୟ ଖେଲୁ । ଏହାବାଦ
ସମୟ ମିଳିଲେ ମୁଁ ମୋ ମନ ପସଦର ସିନେମା ଦେଖୁଥାଏ । ବିଶେଷତାବରେ
ହୁଲିଉଡ଼ର ହୁରର ମୁଖୀ ମୋତ ଭାରି ପିପାର । ରଙ୍ଗିକାଙ୍କ ଚିଲ ଲାଇଫ୍ ଆରମ୍ଭ
ହୋଇଥିଲା ଏକ କ କନ୍ତ ପିଲାକରୁ । ଏହାର ଚାଇଟଳ ଥିଲା ‘କିରକ ପାର୍ଟ୍’ ।
ପ୍ରଥମ ସିନେମାଟିକୁ ଦର୍ଶକ ମଧ୍ୟ ଗୃହନ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଏହାପର୍ବତ୍ତ ମାତେଳିୟ

ସହ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶକରୁ ଅଭିନେତା

ଜିତ୍ତର ଅନ୍ୟତମ ବ୍ୟୟ ଅଭିନେତା ହେଉଛନ୍ତି ବରୁଣ
ପ୍ରାୟନ । ନାମୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତେଭିତ୍ତ ଧାର୍ମନଙ୍କ ଏହି ପୁନ୍ତ ଅଭିନୟ
ଏହ ଜିତ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଆଉ ଏକ କାମ ସହ ଜିତ୍ତ ଥିଲେ ।
ପରମ ଜୋହରଙ୍କ ‘ମାଳ୍ଲ ନେମ ଲଜ ଖାନ’ (୨୦୧୦)ର ସହ
ଦେଶନା ଦେବାର ସୁଯୋଗ ତାଙ୍କୁ ମିଳିଥିଲା । ଆଉ ସେଭଳି
କୁ ବେଶ ସୂଚାରୁ ଭାବରେ ତୁଳାଇଥିଲେ । ଠିକ୍ ଏହାର ତୁଳ
କରିବାର ତାଙ୍କୁ ଏକ ସାରପ୍ରାଇଜ ଦେଇଥିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍,
କରିବାକୁ ସେ ଅପର ଦେଇଥିଲେ । ଫିଲ୍ମର ମାଲିଟଲ
ବିଶ୍ଵାସ ଅପ ଦିଲୟର । ଏହି ଚିତ୍ରର ସାମନତା ପରେ ସେ
ଗାନ୍ଧି ପରେ ଗାନ୍ଧି ସିନେମାରେ ଅଭିନୟ କରିବାଲିଛନ୍ତି ।
ନିଜଙ୍ଗାମ ଚ୍ରେଷ୍ଟ ଯୁନିଟର୍ସଟ୍ଟରୁ ସେ ବିଜନେସ୍ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓର ଡିଗ୍ରୀ
ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । କେବଳ ସେଟକି ମୁହଁସେ ଗାଇକୋଣୋରେ
ସେ ଜଣେ ଝାକ ବେଳୁ ହୋଲୁର । ନିଜ ପ୍ରଶାଂସକମାନଙ୍କ ସହ
ଯୋଗି ହୋଇ ରହିବା ଲାଗି ସେ ପ୍ରାୟ ସୋଇଆଲ ମିଡ଼ିଆ
ସହ ଜିତ୍ତ ଥାଆନ୍ତି । ବଳିଉତ୍ତର ନାମୀ କଳାକାରଙ୍କର
ମିମିକ୍ରି କରିବାରେ ସେ ବେଶ ସିଙ୍ଗହସ୍ତ । ପଶୁପକ୍ଷୀ ପାଳିବା
ତାଙ୍କର ଆଉ ଏକ ସତକ । ଏଥାରୁ ସହେ ନିଜର ପିରନେୟ
ପ୍ରତି ଆଦୌ ସେ କେବେ ଅବହେଲା କରି ନ ଥାନ୍ତି ।

ଜେ ଜତି ଥିଲେ ଏହି ଅଭିନେତ୍ରୀ । ସେ ସମୟରେ ରଶ୍ମିକା ଏକ ବିଜ୍ଞାପନ ପାଇଁ କାମ ଥିଲେ । ଯାହାକୁ ଦେଖୁ ସିନେମା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ରିଷ୍ଟବ ସେଇ ତାଙ୍କୁ ନାୟିକା ଭୂମିକା ରୁହାନ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ କରିଛନ୍ତି, ତାମିଲ, ଲୁଗ୍ଭ ଏପରିକି ହିନ୍ଦୀ ସିନେମାରେ ଅଭିନୟ କରିବାଲିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବିକାଶ ଲେ ତାଙ୍କୁ ବଳିଉଡ଼ରେ ଏକ୍ଷ୍ଵ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ପିଣ୍ଡଟି ଥିଲା ଡାବ୍‌ବାୟ । କିନ୍ତୁ ଏହା ପୂର୍ବ କ୍ଲବ ବନ୍ଧୁ ତେଲୁଗୁ ପିଣ୍ଡ 'ପୁଷ୍ପା : ଦ ରାଇଙ' ତାଙ୍କ ରିଷ୍ଟବରୁ ଏକ ମୁଆ ମୋଟ ଦେଇଥିଲା । ବଣ୍ଠାନ ନିର୍ମାଣାଧୀନ 'ପୁଷ୍ପା-୨ : ରୁଲ୍'ରେ ସେ ଆକୁ ଅର୍ଜନକ ଅପେକ୍ଷିତରେ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ।

ବ୍ୟାକାପ୍ରିୟ କାଳୀପାତ୍ର

ରକୁଳ୍ ପ୍ରାତି ସିଙ୍ଗର ଅଭିନନ୍ଦ ବ୍ୟତିତ ଆଉ ଏକ ବିଷୟ
ପ୍ରତି ବେଶ ଆଗ୍ରହ ରହିଛି । ଛାତ୍ରୀ ଜୀବନରୁ ହଁ ତାଙ୍କର
ଅଥ୍ୟପ୍ରତି ମୁଖଲତା ଥିଲା । ତାହା କ’ଣ ଜାଣନ୍ତି ?
ଖେଳକୁଦୁ । ରକୁଳଙ୍କ ବାପା ଥିଲେ ଜଣେ ଆମି
ଅପିସର । ତେଣୁ ପିଲାଟି ଦିନରୁ ଏକ୍ଷବରଷାଇଜ କରିବା
ସହ ଖେଳ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଛୁଟି ରହିଥିଲା । ଏ ନେଇ
ରକୁଳ୍ କହନ୍ତି, ‘ ସୁଲାରେ ପଡ଼ିବା ଦିନରୁ ମୁଁ କରାଟେ
ସହ ଜାତି ଥିଲା । ମୋର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରିୟ ଖେଳ
କ’ଣ ଜାଣନ୍ତି ? ଗଲପା । ଏପରି କି ମୁଁ ଏଥରେ
ଦେଶକୁ ପ୍ରମିଳିତ କରିବାକିମ୍ବା କରିବାକିମ୍ବା । ତା’ଏହି ମୋତେ
ଲନ୍ନ ଚେନ୍ତି ଖେଳିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଭଲ ଲାଗେ । ’ ଏବୁ
ବ୍ୟତିତ ରକୁଳଙ୍କର ଆଉ ଏକ ଖେଳ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ
ଛୁଟି ରହିଛି । ତାହା ହେଲା ହର୍ଷ ରାଜତିଙ୍ଗ ବା ଗୋଟା
ଚଢା । ଏ ନେଇ ସେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ କ୍ରେଟିଂ ମଧ୍ୟ
ନେଇଛନ୍ତି । ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ଘାଣ୍ଟାଏ ଏକ୍ଷବରଷାଇଜ
କରିବାକୁ ଆବୋ ଭୁଲି ନ ଥାନ୍ତି । ୨୦୧୧ ଫେମିନା ମିସ୍
ଇଞ୍ଜିନ୍ଯୁଆ ପ୍ରତିବୋଗିତାରେ ସେ ଅଂଶଗୁରୁହଣ କରି ପଞ୍ଚମ
ରନ୍ଦର୍-ଅପରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ । ଗଣିତରେ
ସାତକ ଡିଗ୍ରୀ ହ୍ୟାଲ୍‌କ କରିଥିବା ରକୁଳ୍ ପିଲାଟି ଦିନରୁ
ଜଣେ ଅଭିନେଷ୍ଟ୍ରା ହେବାର ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ
ଯେତେବେଳେ ସେ ମାତ୍ର ୧୮ ବର୍ଷ ବୟସ ହୋଇଥିଲା,
ସେତେବେଳେ ସେ ମାତ୍ରିଳୀ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

ଚୁପଣ ଟଙ୍କାରେ ସାଇକ୍ଲେମ୍ କିଣିଥୁଳି

ଅଭିଭକ୍ତ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ସୁନ୍ଦରୀ ମୋର କୁହୁଡ଼ି ଗ୍ରାମରେ ୧୯୭୧ରେ ମୋର ଜନ୍ମ । ମହାଦେବ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ହରପୁରରୁ ଏକାଦଶ ଶ୍ରେଣୀ ବେର୍ତ୍ତ ପରାୟକାରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତର୍ବୁଦ୍ଧି ହେଲି ଓ ସୁନ୍ଦରୀ ମୂଳରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ନମ୍ରତା ରଖୁଥିଲି । ଘରର ଚଳଣି ଏତେ ଭାଇ ନ ଥାଏ । ଭଦ୍ରକ କଳେଜରେ ପଡ଼ିଲି । ସବୁଠା ବଡ଼ ଭାଇ ମାହେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଦାଶ କେନ୍ଦ୍ରର ଜିଲ୍ଲାର ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ପୋଷ୍ଟ ମାନ୍ଦର ଥାଆନ୍ତି ଓ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଦୋକାନ ଥାଏ । ଯୋଗକୁ ସେଇ ବର୍ଷ ବଡ଼ ଭାଇ ମୁରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଦାଶ ମଧ୍ୟ ଜେନାପୁର ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସଂଖ୍ୟାତ ପଣ୍ଡିତ ହିତ୍ସାବରେ ଯୋଗଦେଲେ । ବୋଧହୃଦୟ, ଦରମା ତିନି ଶହ ଚଙ୍ଗା ଥିଲା । ତିନିଶହ ଚଙ୍ଗାରୁ ମତେ ପ୍ରତି ମାସରେ ୧୦୦ ଚଙ୍ଗା ଦିଆନ୍ତି । ମାର୍କ ମାସରେ ଦରମା ପାଇବାରେ ତେବେ ହୃଦୟ, ତେଣୁ ସବୁଠା ବଡ଼ ଭାଇ ସେଇ ମାସର ତାଙ୍କର ସଂଖ୍ୟାତ ଦରମା ଅଶୀ ଚଙ୍ଗା ପଠାନ୍ତି, ଯାହା ନିଅଣ୍ଟ ପଡ଼େ । ସେତେବେଳେ ନ୍ୟାଶନାଲ୍ ସ୍କ୍ଲାରଶିପ୍ ଅଧିକ ନମ୍ରତା ରଖୁଥିବା ପ୍ରଥମ ପାଞ୍ଚ ଶହ ପିଲାଙ୍କୁ ମିଳେ । ସେହିବର୍ଷ ପ୍ରଥମ ପାଞ୍ଚ ଶହ ନମ୍ରତା ରଖୁଥିବା ପାଞ୍ଚଶହ ପିଲାଙ୍କ ଭିତରେ ମୋ ନୀଁ ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ନମ୍ରତା ପାଇଁ ମୁଁ ନ୍ୟାଶନାଲ୍ ସ୍କ୍ଲାରଶିପ୍ ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲି । କିନ୍ତୁ ମତେ କୁଣ୍ଡିଅର ସ୍କ୍ଲାରଶିପ୍ ମାସିକ ଚଙ୍ଗା ମିଳିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା ପ୍ରତି ମାସରେ ନ ମିଳି ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଏକାଥରେ ଚାରିଶହ ଅଶୀ ଚଙ୍ଗା ମିଳେ । ଯଦିଓ ଏହାକୁ ମୁଁ ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାର ବୋଲି ଭାବେନି ଡଥାପି ଏହା ମତେ ବହୁତ ଖୁସି ଦେଇଥିଲା । ବର୍ଷ ସାରା ହଳିଏ ପ୍ୟାଣି ଶାର୍ଟ ପିଲାଙ୍କିଲି ଓ ମୋ ପାଖରେ କିଛି ବହି ନ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଏଇ ପଇସାରେ ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ରସାୟନ ବିଜ୍ଞାନର ଦୁଇଟି ବହି ଓ ହଳେ ନୂଆ ପ୍ୟାଣି ଶାର୍ଟ କପଡ଼ା କିଣି ଦରଜି ପାଖରେ ବନେଇଲି । ଏବେ ମୋ ପାଖରେ ଦୁଇହଳ

ଶ୍ରୀଶାବିତ୍ର ତଥା ଲେଖକ ଡ. କିଶୋର
ଚନ୍ଦ୍ର ଦାଶ ନିଜ ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାର
ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା କୁଣ୍ଡି...

ଜଣଙ୍କ ଘରେ ଖୁସିନ କରିବାକୁ କହିଲେ ।
ସେବ୍ରୁ-୧ରେ ଦାସ ବାବୁ ବୋଲି ଜଣଙ୍କ
ଘରକୁ ମତେ ତାଙ୍କ ସ୍ଵର୍ଗରେ ବସେଇ
ନେଇଗଲେ । କଥାବାରୀ ହେଲା ପରେ
ତାଙ୍କର ନବମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ଟିଂଥ
ମାମିକୁ ପଡ଼ାଇବାକୁ କହିଲେ । ତା' ସହିତ
ଷୟ ଓ ସମ୍ପଦ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ପୁଅ
ଆଇ ବସିବେ । ମାସକୁ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଦରମା ।

୨/୩ କିମି ରାତ୍ରି, କେତେବେଳେ ଚାଲି ଚାଲି
ତ କେତେବେଳେ କାହା ସାଇକେଳ୍ ଆଣି
ପଡ଼େଇବାକୁ ଆସେ । ଏଇମିତି ତିନି ଚାରି
ମାସ ପଡ଼େଇଲା ପରେ ମୋର ସାଇକେଳ୍
କିଣିବା ପାଇଁ ପଇସା ହୋଇଗଲା । ୫୪୦
ଟଙ୍କାରେ ଗୋଟିଏ ଲେଡ଼ିକ୍ ସାଇକେଳ୍
କିଣିଲି । ଭାବିଲି ଲେଡ଼ିକ୍ ସାଇକେଳ୍ କିଣିଲେ
ଝିଆରାକୁ ଦେଇଦେବି । ଏଇ ସାଇକେଳ୍
କିଣିବା ମୋର ପ୍ରଥମ ରୋଜୁଗାରରୁ
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମତେ ବସୁତ ଖୁସି ଆଣି
ଦେଇଥିଲା । ତେବେ ଏମ.୧୯୩ ପରେ
ଚାକିରା ଜାବନ ରାଉରକେଲାର ଗାନ୍ଧୀ
ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଆରମ୍ଭ କରି ଶେଷରେ

ଅଥକ୍ଷ ଭାବେ ବାଜ ରାଉତ କଲେଜରୁ ୨୦୨୧ରେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲି । ମୁଁ ଅନେକ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଲେଖିବା ସହ ଗଞ୍ଚ ଓ ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖିବାରେ ମଧ୍ୟ ରୂପୀ ରହିଛି । ନିକଟରେ ମୋର ଏକ ଉପନ୍ୟାସ ‘ଚଗଲା ଓ ଚଗଲ’ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି ।

ଲାଦୁଆ ଚାହାଣୀ ଅଳପ ହସ, ସମ୍ବନ୍ଧେ ଫିଟୋନା ପ୍ରେମର ପାଶ

ପ୍ରତି ଜୀବ ପରମ୍ପରା ଯୁ ପରମକ ଦର ଦାଇ ଲାଞ୍ଛ
ଯୁ' କହିଥାଏଇଲାଣି । ସେ ମୋଡେ କିଛି କହିବାକୁ
ଚାହୁଁଛି, ହେଲେ କହିପାରୁ ନାହିଁ । ତା' ମନର କଥା
ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?

ଉଦ୍‌ବିଗନ୍ଧ: ପ୍ରଥମେ ମନରେ ସାହସ ଏକକୁଟୁ
କରନ୍ତୁ ଏଥେ ଆପଣଙ୍କୁ କିଛି କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛି, ହେଲେ
କହିପାରୁନ୍ତି । ଯଦି ସମ୍ବନ୍ଧ ତାହାର କାରଣ ଅନୁଧାନ
କରନ୍ତୁ ଯାହାକୁ ପ୍ରପୋଜ କରିଛନ୍ତି ତାହାର ମନର କଥା
ହୁଏଥାଏ ତାହାଣୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣାପିପାରେ । ‘ଲାଙ୍କୁଆ
ତାହାଣୀ ଅଳପ ହସ, ସହଜେ ଫିଲେନା ପ୍ରେମର
ପାଶ’ । ଯଦି ସେପରି କିଛି ସିଗନାଲ ପାଉଛନ୍ତି ତେବେ

ପ୍ରଶ୍ନ- ଜଣେ ସୁଦରୀ ମୋ ସହ ନନ୍ଦାରାମୀ କରୁଛି । ତାକୁ କେବଳ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ?

ପ୍ରେମ କରବା ଠାକୁ ହେବ କି ? -ଦିକାଶ ସାହୁ, କଟକ
ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ : ମେମ ଆଉ ମେଘାଲୀ-ମୋଖୀ ମନ୍ଦିର

ପ୍ରେମ ପାଇଁ ନିରଗାନ୍-ତୋଳି ଯୁଦ୍ଧାଳ
ଦୁଇଟି ପାର୍ଶ୍ଵ ଭାବରେ ନେଇପାରାନ୍ତି । କାରଣ ଅନେକ
ସମୟରେ ନିରାମିରେ ହିଁ ପ୍ରେମର ଅସଲ ମଜା ଲୁଟି
ରହିଥାଏ । କେତେକ ତାହାକୁ ଗମ୍ଭୀରତାର ସହ ଗୁହଣ
କରୁଥିବା ବେଳେ କେତେକ ଏହାକୁ ହାଲକା ଭାବରେ
ନେଇଥାଏନ୍ତି । ଯେଉଁ ସୁଦରି ଆପଣଙ୍କ ସହ ନିରାମି
କରୁଛି ତାହାର କାରଣ ଖୋଜି ସମୟର ଅଯଥା
ଅପରମ କରିବୁ ନାହିଁ । ସେହି ନିରାମିରୁ ଆପଣଙ୍କ
ପ୍ରେମ ମିଶନ ଆରମ୍ଭ କରିଦିଅଛୁନ୍ତା ! ଉଭୟ ନିରାମି
ଏବଂ ପ୍ରେମର ମିଶ୍ରିତ ମଜା ରସଗୋଲା ପରି ମିଠା ।
ବାସ୍ତବ ତାହାର ମଜା ମେବା ସହ ଆଗମ୍ବନ୍ତ ପାଦ ବଢ଼ିବୁ ।
ପ୍ରଶ୍ନ- ତାହାକୁ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲି ତାକୁ ମୋ ସାଜ

ଜୀଣିପାରୁନାହିଁ ?

-ଆଡ଼ିଶ୍ୟ ମହାନ୍ତି, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଉତ୍ତର: ଯାହାକୁ ମନ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଭଲ ପାଥୁଲେ ସେ ତ ନିଜର ହେଲା ନାହିଁ । ପୁଣି ବର୍ଷାମାନ ଆପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁର ସେ ଧର୍ମପଦୀ । ଏବେ ପୁଣି ଥରେ ଆପଣ ତା' ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଯଦି ଏହି ପ୍ରେମ ଆଗ୍ନୁ ଆଗାଏ, ତେବେ ତାହାର ପରିଶାମ କ'ଣ ହେବ କେବେ କିନ୍ତୁ କରିଛନ୍ତି ? ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗ ଅର୍ଥାତ୍, ପ୍ରେମିକାଙ୍କ ପତିଦେବ ଏକଥା ଜାଣିପାରନ୍ତି ତା'ହେଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହା ଏପରି ବିଶ୍ଵାରଣୀର ରୂପ ନେବ ଯାହାକୁ ସାମନା କରିବା ଆଦୌ ସହଜ ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ପୁଣି ଥରେ ସେ ଶୁଣ୍ଟା'କୁ ଉତ୍ସୁରେବାକୁ କେଷା ନ କରିବା ଭଲ । ନ ହେଲେ କଥାଟି 'ଆପଣା ହସ୍ତେ ଜିଷ୍ଠା ଛେଦି, କେ'

ପ୍ରଶ୍ନ—ଥରେ ଜଣେ ସୁଦରୀ ସହ ଭେଟ ହେଲା । ହେଲେ
ଏବେ ଆଉ ସେହି ସୁଦରୀ ସହ ଭେଟ ହେଉଛି । ମୁଁକ’ଣ

କରିବ ?

ଉତ୍ତର : ଯେତେବେଳେ ସେହି ସୁନ୍ଦରୀ ସହ ଭେଟ
ହେଲା, କଥାବାର୍ତ୍ତ ଭିତରେ ତାହାର ଠିକଣା ପଚାରି
ବୁଝିନେଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାଆଛା । ଏବେ ତାଙ୍କ
ଖୋଜିବା ଯାହା ଅନ୍ଧାରରେ ବାତି ବୁଲାଇବା ସେଇଥା ।
ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରେମ ଉପରେ ଭରସା ଅଛି ତେବେ
ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ହୁଏତ ସେହି ଲୁଚକାଳି ଖେଳର ହଠାତ୍
ପରିସାମ୍ପି ଘରପାରେ । ନିଜ ପ୍ରେମିକା ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ
ରଖନ୍ତୁ । ହୁଏତ ସେ ଆପଣଙ୍କ ଖୋଜି ଆପଣଙ୍କ
ନିଜମରେ ପହଞ୍ଚ ଯାଇପାରେ ।

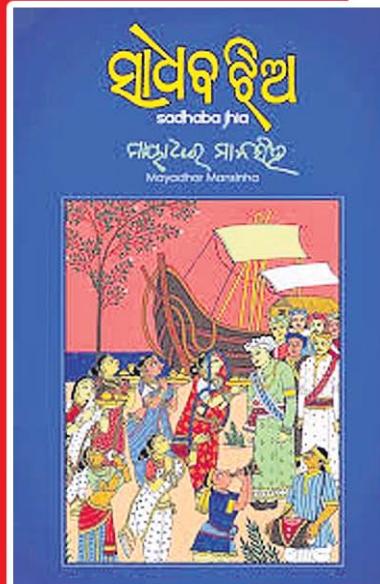
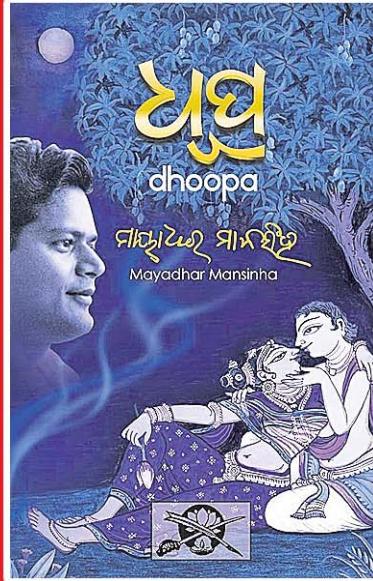
ଶ୍ରୀ ପ୍ରମାଣର କବି

ପ୍ରେମ ଓ ପ୍ରଣାମର କବି ପଡ଼ୁଣ୍ଡୀ
ଡକ୍ଟର ମାୟାଧର ମାନସିଂହଙ୍କ
ସ୍ମରଣ...

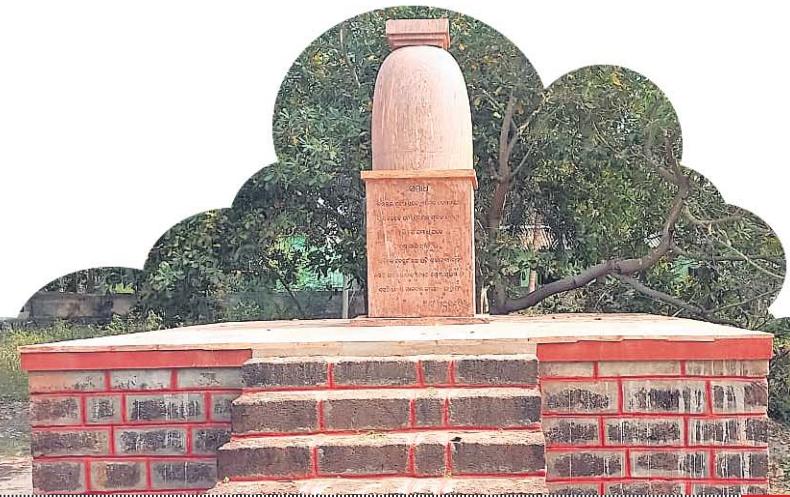

ସମ୍ବାଦନା ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ । ୧ ୯୬୩ ମସିହାରେ ମାୟାଧର ମାନସିଂହଙ୍କ ବିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ କବିଙ୍କ ପଢ଼ି ହେମଲତା ମାନସିଂହ ଥିଲେ ଜଣେ ସୁଲେଖକା ଠଥା ସୁଗୁଡ଼ିଣୀ । ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ଲଳାତେମ୍ବୁ ମାନସିଂହ କାନାଡ଼ାରେ ପ୍ରଫେସର ଥିବା ସମୟରେ, ମଧ୍ୟ ପୁତ୍ର ଲଳିତେମ୍ବୁ ମାନସିଂହ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ଆଇଏପ୍ଟ୍ସ ଅଧିକାରୀ ଭାବେ ଅବସ୍ଥାପିତ ଥିଲେ । ବୃତ୍ତାଯ ପ୍ରତି ଲାବଶେଖ୍ୟମୁ ମାନସିଂହ ଭାରତୀୟ ପ୍ରଶାସନିକସେବାରେ ଯୋଗଦେଇଥିଲେ । କବିଙ୍କ ଦୁଇ କନ୍ୟା ନିବେଦିତା ଓ ସଂଘମିତ୍ର ବିବହିତା । କବିଙ୍କ ଗାଁ ନନ୍ଦଳାରେ ପ୍ରବେଶମାତ୍ରେ ନଜର ପଡ଼ିବ ପୂର୍ବରୁ-ପଣ୍ଡିତମୁ ଲମ୍ବିତା ସାହି ; ଯେଉଁଠି ମାୟାଧର ଭୂମିଷ ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ପ୍ଲାନ୍ ୧୯୪୭ ମସିହା ବନ୍ୟା ପରିତାରୁ ଗାଁର ପୂର୍ବକୁ ପୁଞ୍ଚ ଆସିଛି । ଏଠାରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମା ବୃଦ୍ଧାବତୀ ଶ୍ଵାତ୍ମିଯମ ବିଦ୍ୟମାନ । କବିଙ୍କ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଗ୍ରାମର ତ । ମାୟାଧର ମାନସିଂହ ମେମୋରିଆଲ ହୀଳାଥୁଲେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଛି । ଗ୍ରାମର ଯୁବକମାନଙ୍କ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମରେ ମାନସିଂହ ପାଠାଗାର ଚାଲୁଛି । ୨୦୦୭ରେ ସ୍ଵର୍ଗତ ମାନସିଂହଙ୍କ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ସମାଧ୍ୟପୀଠ ନିକଟରେ ଏକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତ୍ର ପ୍ଲାପନା ହୋଇଛି । ଏଥୁସହିତ ତାଙ୍କ ନମାରେ ମାନସିଂହ ମାର୍ଗ ଓ ଏକ ପାର୍କ ନାମିତ ହୋଇଛି । କବିଙ୍କ ବ୍ୟବହୃତ କେତେକ ସାମଗ୍ରୀ, ପୁରୁଣା ଚିଠି ତଥା ପୁତ୍ରକମାନ କବିଙ୍କପୁତ୍ରା କିଶୋର ବିଶୋଯୀଙ୍କ ପାଖରେ ମହ୍ୟନ୍ଦୁ ଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ଓ ମାନସିଂହ ପାଠାଗାରର ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ନନ୍ଦଳାରେ ମାନସିଂହ ଜୟନ୍ତୀ ପାଳିତ ହୋଇ ଆପୁଣି । ସେହିପରି ମାନସିଂହ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା କବିତା ଆସର ଏବଂ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଉତ୍ସେମରରେ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥାଏ । ଏଠାରେ ପ୍ରତିଭାବାନ୍ତ କବିମାନଙ୍କୁ ସମ୍ରକ୍ଷିତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏକ ଲୋକପ୍ରିୟ ପତ୍ରିକା ‘ଏଇ ସହକାର’ ବର୍ଷରେ ୪୪ଥର ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ । ବିଶ୍ୱପ୍ରାସାଦ ଦଲେଇ, ଲଳିତ କୁମାର ସାଇଁ ଏହାର ସମ୍ବାଦନା କାର୍ଯ୍ୟ ଭୁଲାଇଥାନ୍ତି । କବିଙ୍କ ନିଜଶ୍ଵର ମୌଳିକ ଲେଖାରୁ ଆମକୁ ସର୍ବଦା ପ୍ରେରଣା ମିଳିଛି । କିଶୋରଚତ୍ର ବିଶେଷ କୁହାନ୍ତି, ନନ୍ଦଳାରେ ମାୟାଧର ମାନସିଂହ ଚର୍ଚାଥେ । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ମୁଁ ରହି ହାଇସ୍କୁଲରେ ପାହୁଥିଲି । ସେ ଯେଉଁ କବିତା ଲେଖନ୍ତି, ମୁଁ ସେହି କବିତାକୁ ଦେଖୁ ସୁଧର ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖେ, ପରେ ତାହା ପ୍ରେସ୍ରୁ ପାଠାଯାଏ । ବନିବାରା ପାଇସାଯକଙ୍କ ମତରେ, ତ.ମାୟାଧର ମାନସିଂହଙ୍କ କବିତାରେ ଜାତୀୟତାବାଦ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଓ ପଲାଇ ନିଳକ୍ଷଣ ଛବି ପ୍ରତିପଳନ ହୋଇଥାଏ । ଶିକ୍ଷାବିଭାଗ ଭାଗୀରଥ ବେହେରା କୁହାନ୍ତି, ପଞ୍ଚଶୀ କବି ମାୟାଧର ମାନସିଂହଙ୍କ କାଳକଟ୍ୟ ୧ କୃତି ମୋ ପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ ସାହିତ୍ୟ ଅନୁରାଗୀ ହେବାରେ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥାଏ । ତ.ଅଭିମନ୍ୟ ଜେନା କୁହାନ୍ତି, କବି ମାୟାଧର ମାନସିଂହଙ୍କ ସୁଷ୍ଠୁ ସମ୍ବାଦ ପଢ଼ିବାରେ ଯେତିକି ଆବେଦା ଦୃଷ୍ଟିବୁନ୍ଦେ ଜାବନର ପ୍ରେମଭାବକୁ ପରଖିବାରେ ସେମିତି ଶିକ୍ଷାମିଳେ । ତେବେ ରାଜ୍ୟ, ଗାହାର ରାଜ୍ୟର ବହୁ ଖ୍ୟାତିସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି କବିଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ଜହିତ ଥିବାବେଳେ ନନ୍ଦଳା ଗ୍ରାମବାସୀ, ସଂକାରିତ ମଣ୍ଡଳୀ ସହଯୋଗରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ କବିଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ସାଞ୍ଚୁତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ କବିଙ୍କ କୃତିର ସ୍ମୃତି ତାରଣ କରାଯାଇଥାଏ ।

- ବନ୍ଦିହାରୀ, କେଳାସ ଚନ୍ଦ୍ର ପଙ୍କନାୟକ

‘**ଏ**କଳେ ଡାକକ୍ତି ଡମେ ଡମେ ବୋଲି ସେ ଡମେର ମୂଳ ନାହିଁ, ତମେ ଯେତେବେଳେ ଡମେ ବୋଲି ଡାକ ଏତେ ମିଠା କାହିଁ ପାଇଁ—ଏହି କାଳଜୟୀ କବିତାର ସ୍ଵର୍ଗ, ପ୍ରେମ ଓ ପ୍ରଶାନ୍ତର କବି ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଡକ୍ଟର ମାୟାଧର ମାନସିଂହ । ଡାଙ୍କ କାବ୍ୟ କବିତାରେ ଫୁଲେଇଛନ୍ତି ଅଜୟ ଦରଦୀ ହୃଦୟର କଥା, ମଣିଷପିଆର ଗାଥା । ଡିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟକୁ ଏକାଧିକ କାବ୍ୟକବିତାରେ ଚୁମ୍ବିନ୍ତ କରି ନୁହନ ଦିଗବର୍ଷନ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏକାଧାରରେ କବି, ନାର୍ଯ୍ୟକାର, ସମାଜୋକଟ, ପ୍ରାବଳିକ, ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟକ, ଆପନାୟିକ, ଦାର୍ଶନିକ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ସର୍ବୋପରି ଜଣେ ମାନବପ୍ରେମୀ ମଣିଷ । ପୁରୀ ଜୀଲା, ଚିଲିକା କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଅଞ୍ଚଳର ଅଖ୍ୟାତପଙ୍କୀ ନନ୍ଦଲାରେ ୧୯୦୪ ମସିହା ୧୩ ନଭେମ୍ବରରେ ଜୀଲାଭାରତ କରିଥିଲେ ମାୟାଧର ମାନସିଂହ । ଡାଙ୍କ ମାତାଙ୍କ ନାମ ସ୍ବର୍ଗଦ୍ଵାରା ଦେବା ଓ ପିତା ପନ୍ଥଚରଣ ମାନସିଂହ । ମାୟାଧରଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ୪ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା ସେହି ସମୟରେ ଡାଙ୍କର ମାତାପିତା ମୃଦ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ସମୟକୁମେ ଡାଙ୍କ ବଡ଼ବାପା ଅଗାଧ ମାନ୍ୟକ ମାୟାଧରଙ୍କ ଦୟାତ୍ମକ ନେଇଥିଲେ । ସ୍ଵାଲ୍ଲା ବୟସରୁ ମାୟାଧର ମେଧାବୀ ଥିଲେ । ତୁଳସୀ ତୁଳପତ୍ରରୁ ବାସିଲାଭିତ୍ତି ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଡାଙ୍କ ପ୍ରତିଭା । ସେତେବେଳେ ସେ ପାରିକୁଦ, ବାଣପୂରରେ ପ୍ରାଥମିକ ଓ ମଧ୍ୟ ଜାଗାଜି ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଧାରେ ହାତକୁଳ ପାଠ ପଡ଼ିଥିଲେ । ପରେ ରେଭେନ୍ଶା କଲେଇ, ପାରଣା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମନର ଉରହମ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ କାଳି ଦାସ ଏବଂ ସେବକିତିରଙ୍କ ଉପରେ ତୁଳନାମକ ସମର୍ପିତ ଲେଖା ଡକ୍ଟରଙ୍କ ଉପାଧ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଜାଙ୍କିଶାରେ ଡକ୍ଟରଙ୍କ ପାଇବାରେ ସେ ହେଲେ ପ୍ରଥମ ଡିଆ । ସମୟକୁମେ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ ଭାବେ ବାଣପୂର ଓ ନିମାପଡ଼ାରେ ସେ ଶିକ୍ଷକତା କରିଥିଲେ । ଏଥୁସହିତ ଡାଙ୍କର ସାହିତ୍ୟକୁ ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ତାଙ୍କୁ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଏକାନ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କବି ମାନସିଂହଙ୍କ ସୁଷ୍ଠୁ ସମ୍ମାନ ମଧ୍ୟରେ ଧୂପ, ସାଧକ ବଧୁ, ଜେମା, ହେମପୁଷ୍ପ, ହେମଶାସ୍ୟ, ପଲ୍ଲୀସାନ୍ଧ୍ୟା, ମହାନଦୀରେ ଜ୍ୟୋତିର୍ଲିଙ୍ଗ, ରୂପଦେବତା, କୋଣାର୍କ, ବୁଦ୍ଧଚରଣ, ଅକ୍ଷତ, ମାଟିବାଣୀ, ଡିଆ ସାହିତ୍ୟର ଜତିହାସ ଆଦି ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ରହିଛି । ଏକାଧିକ ପତ୍ରିକାକୁ

ହାତ
ହାତ

ଏହୁ-ରେ

ତାଙ୍କର: ଆପଣଙ୍କ ଏହୁ-ରେ
ରେ ହାତ ଭାଙ୍ଗିଛି ବୋଲି
ଦେଖାଯାଉଛି।
ରୋଗୀ: ହେ ଭଗବାନ୍,
ଧନ୍ୟବାନ୍ । ଯାହା ହେଉ
ଏହୁ-ରେ ରେ ହାତ ଭାଙ୍ଗିଛି।
ସତରେ ଭାଙ୍ଗିନି । ନହେଲେ
ବର୍ଷତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଇଥାଆନ୍ତା ।

ଦିଦି

କଲେଜକୁ ନୁଆ ଆସିଥିବା
ଜଣେ ଝିଅକୁ ଯୁବକ- ଭୁମି
ନାମ କଣ ?
ଝିଅ- ମତେ ସମସ୍ତେ ଦିଦି
ତାକନ୍ତି ।
ସୁରକ୍ଷା- ଆଗେ ବାପ କି
ସମ୍ମୋଗ, ମତେ ବି ସମସ୍ତେ
ଜିଜ୍ଞୁ ତାକନ୍ତି ।

ଫରକ

ପ୍ରଥମ ସାଙ୍ଗ ଦ୍ଵିତୀୟ ସାଙ୍ଗକୁ-
କହିଲୁ ଦେଖୁ ବିବାହିତ ପୁରୁଷ
ଓ ବିବାହିତା ନାରୀଙ୍କ ଭିତରେ
ଫରକ କ'ଣ ?
ଦ୍ଵିତୀୟ ସାଙ୍ଗ- ବେଳରେ
ମଙ୍ଗଳ ମୁଦ୍ରା ଲଗକିଥିଲେ ନାରୀ
ବିବାହିତା ଓ ମୁହଁ ଲଗକିଥିଲେ
ପୁରୁଷ ବିବାହିତ ।

ବୁଢ଼ାବଳ୍ଜ ନଦୀକୁଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ବାରିପଦା ସହର ମନ୍ୟରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶ୍ରୀମେତ୍ର ମଧ୍ୟ କୁହାୟାଏ । କାରଣ ଏଠାରେ ରହିଛି ଦୁଇଟି ମନ୍ଦିର ; ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଓ ଅନ୍ୟଟି ବାଣିଆ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର । ବଡ଼ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ହେଉଛି ବାରିପଦାର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଦର୍ଶନୀୟ ପ୍ଲାନ । ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜୀ ବୈଦ୍ୟନାଥ ଭଞ୍ଜ ବ୍ରାହ୍ମା ଏହି ମନ୍ଦିରଟି ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ମନ୍ଦିରର ବିମାନ, ଜଗମୋହନ ଏବଂ ନାମମଣ୍ଡପ ଏକ ବିସ୍ତରିତ ପ୍ରାଚୀର ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ମନ୍ଦିରର ଆଭ୍ୟନ୍ତର ଦେଶରେ ନବଗୃହ, ଗଜଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଗଜା, ଯମୁନା, ଜାମବଳ ଏବଂ ଜେନ ତାର୍ତ୍ତଙ୍କରମାନଙ୍କ ପ୍ରତିକୃତି ରହିଛି । ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷତନାଥଙ୍କ ମୂରଁ ରହିଛି ; ଯାହା ଦୁଇ ପାଖୁଡ଼ିବରକ୍ଷିତ ପଦ୍ମ ଉପରେ କାଯତୋସର୍ଗ ମୁଦ୍ରାରେ ଦଶ୍ଵାୟମାନ । ମନ୍ଦିରର ଭିତର ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଅବସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁଙ୍କର କାରିତ ପୁରୁଷ ପରିହିତ, କ୍ରତୁ ପୁରୁଷ ଏବଂ ଗଦାଙ୍କ ଉପରେ ମୂରଁନ୍ଦ୍ର ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ପ୍ରମାଣିତ କରୁଥିବାବେଳେ ତାଙ୍କର ଦଶିଶ ହସ୍ତରେ ଧରିଥିବା ଅକ୍ଷମାଳ ଏହାକୁ ଲୋକେଶ୍ଵର ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ବୋଲି କିମ୍ବା ଗବେଷକ ମତ ଦିଅନ୍ତି । ଏହା ପ୍ଲାନାମ୍ବା ଭାବରେ ମୁଦ୍ରାଗଳ ମାଧବ ଭାବେ ପୂଜିତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଗବେଷକମାନେ ଏହାକୁ କୌଣସି ଲୋକେଶ୍ଵର ହରିହର ବା ନାରାୟଣ ଭାବେ ନାମିତ କରିଛନ୍ତି ।

ପୂଜାବିଧି

ବଡ଼ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରର ବଡ଼ପଣ୍ଡା ଅରୁଣ ନନା କୁହାୟି, 'ବଡ଼ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରର ଭୋଗରାଗ ପୁରା ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ପରି । ଏଠାରେ ସକାଳ ସମୟରେ ବାଲଭୋଗ ବା ପହିଲି ଭୋଗରେ ପୋଡ଼ିପିଠା, କାଠି ମୋହନଭୋଗ, ଗୁଡ଼ ଉଷ୍ଣତା, ଘିଆ, ଗୁଡ଼, ଖୁଆ ଆଦି ଲାଗି ହୁଏ । ମଧ୍ୟ ସମୟରେ ଦକ୍ଳା ଖେଳୁଡ଼ି, ମୋଟା ଖେଳୁଡ଼ି, ଘିଆ, ଗୁଡ଼, ଶାରଭଜା ଓ ରାତ୍ରିରେ ଆରିଷା ପିଠା, ଲଦ୍ଦୁ ଦସି, ମଣ୍ଡି ଛେନାପୋଡ଼ି ଏବଂ ସନ୍ଧ୍ୟାଆଳଟି ପରେ ସବୁ ଅରୁଆ, ଘିଆ, ରାମ ରୁଚେକ, ଡାଳି, ଘାଣ୍ଡା, ଶାରଭଜା ଓ ରାତ୍ରିରେ ମୋଟା ଅରୁଆ, ଡାଳି, ଘାଣ୍ଡା, ଉଷ୍ଣତା, କାକରା ପିଠା ଆଦି ଲାଗି ହୁଏ । ଖାଦ୍ୟରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଭୋଗରେ ଦହିପଖାଳ ମଧ୍ୟ ଲାଗି ହୁଏ । ସେହିପରି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏଠାରେ ମହାପ୍ରତ୍ଯୁକ୍ତର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରଥଯାତ୍ରା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥାଏ ।

ବାରିପଦାର ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର

କିନ୍ତୁ ପୁରାରେ ଚତୁର୍ବୀ ମୂରଁଙ୍କର ଯେଉଁଦିନ ରଥଯାତ୍ରା ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୁଏ ଠିକ୍ ତା'ପରଦିନ ଏଠାରେ ଯାତ୍ରା ହୁଏ । ତେବେ ଏହାର ବିଶେଷର ହେଉଛି କେବଳ ମହିଳାମାନେ ହେଉଁ ଏଠାରେ ଦେବୀ ସୁତ୍ରଦାଙ୍କ ରଥ ଗଣିଥାନ୍ତି ।

ଆଉ କ'ଣ ଦେଖିବେ

* ବାଣିଆ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର: ବାରିପଦାର ବଡ଼ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଶ୍ଵିଷ୍ଟ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ହେଉଛି ବାଣିଆ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର । ଏହା ଶ୍ରୀନାଥ ଭଞ୍ଜ ଦ୍ୱାରା ୧୮୯୫ ମ୍ରୀଣାହରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରତ୍ଯୁକ୍ତର ରଥଯାତ୍ରା ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥାଏ ।

* ଭାମେଶ୍ଵରୀ: ବାରିପଦାର ଅନ୍ୟ ଏକ ମନ୍ଦିର ହେଉଛି ଭାମେଶ୍ଵରୀ ମନ୍ଦିର ; ଯାହା କାଳନଦୀ ତରର ପେଡ଼ାଗାଡ଼ି ଗାଁରେ ଏକ ପରିତ ଶିଖରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ବାରିପଦା ସହରଠାରୁ ୪୫ କି.ମୀ. ଦୂରରେ ରହିଛି । ଏଠାରେ କାର୍ତ୍ତିକୟେଙ୍କ ଦୁଇ ହସ୍ତ ବିଶ୍ଵିଷ୍ଟ ମୂରଁଙ୍କ ନାଥଙ୍କ ନିର୍ମାଣଶୌଳୀକୁ ସହ ଏହା ଭୁଲନୀଯ । ପ୍ରତାପପୁର ଓ ହରିପୁରଗଢ଼ର ସାମାବର୍ଜନ ବଡ଼ପଣ୍ଡାରେ ଅବସ୍ଥିତ ମହିଷମର୍ଦ୍ଦନୀ ମୂରଁ ପ୍ଲାନୀୟ ଅଧିବାସୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଡ଼ରଣୀ ରୂପରେ ପୂଜା ପାଇଥାନ୍ତି ।

* ହରିପୁର: ବୁଢ଼ାବଳ୍ଜ ନଦୀର ଦଶିଶ ତଚର ୧୭ କି.ମୀ. ଦୂରରେ ହରିପୁର

ଅବସ୍ଥିତ । ଏହାର ପ୍ରତିକାଳିକ ଖନନ ସର୍ବତ ପ୍ରତାପ ବନ୍ଦ ଭଞ୍ଜଦେଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା । ପୁରାତନ କିମ୍ବଦତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ, ୧୪୦୦ ମ୍ରୀଣାହରେ ରାଜା ହେତୁର ଭଞ୍ଜ ନାମାନ୍ତରୀୟ ଏହି ପ୍ଲାନକୁ ହରିପୁରଗପୁର ଭାବେ ନାମିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଠାରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଚେରାକୋଟା ଶିକ୍ଷକଳା ବିଶ୍ଵିଷ୍ଟ ମନ୍ଦିର ରହିଛି ; ଯାହା ରସିକରାଯି ମନ୍ଦିର ଭାବରେ ରାଜା ବୈଦ୍ୟନାଥ ଭଞ୍ଜ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ପଣ୍ଡମବଙ୍ଗ ବିଶ୍ଵପୁରିଷ୍ଟ ମନ୍ଦିରର ନିର୍ମାଣଶୌଳୀକୁ ସହ ଏହା ଭୁଲନୀଯ । ପ୍ରତାପପୁର ଓ ହରିପୁରଗଢ଼ର ସାମାବର୍ଜନ ବଡ଼ପଣ୍ଡାରେ ଅବସ୍ଥିତ ମହିଷମର୍ଦ୍ଦନୀ ମୂରଁ ପ୍ଲାନୀୟ ଅଧିବାସୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଡ଼ରଣୀ ରୂପରେ ପୂଜା ପାଇଥାନ୍ତି ।

* ମାଣତିରିର କଖାରୁଆ ବୈଦ୍ୟନାଥ ମନ୍ଦିର: ବାରିପଦା ସହରଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୩୭ କି.ମୀ. ଦୂରରେ ପ୍ରିତ ମାଣତିରିଠାରେ କଖାରୁଆ ବୈଦ୍ୟନାଥ ମନ୍ଦିର ଅବସ୍ଥିତ । ଏହାର ନିର୍ମାଣ ଶୌଳୀକୁ ସହିତ ଏହାର ଭୋଗରାଗ ପୁରୁଷ ଦ୍ୱାରା ରହିଥିଲା । ତା'ଛାର ଏହି ମନ୍ଦିରର ଗଠନଶୀଳୀରୁ କାରିତ ଭୋଗରାଗ ପୁରୁଷ ଦ୍ୱାରା ରହିଥିଲା । ଏହାର ନିର୍ମାଣ ଶୌଳୀକୁ ସହ ପ୍ରାୟତଃ ସମାନ ବୋଲି କୁହାୟାଏ । ଏହାର ତୋରଣ ୧୯୯୫ ମ୍ରୀଣାହର ନିର୍ମାଣ ଶୌଳୀକୁ ସହ ପ୍ରାୟତଃ ସମାନ ଦର୍ଶାଏ ।

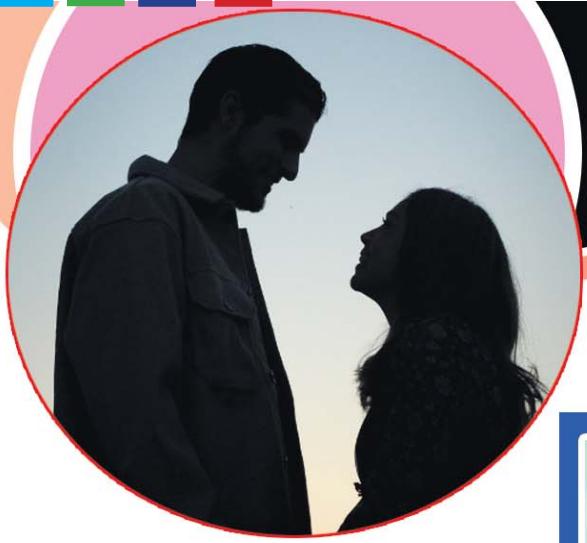
- ଡ. ଅରବିନ୍ଦ ବୋଷ

ଅଧ୍ୟାପକ, ଗବେଷକ (ଲତିହାର)

ମୋ : ୭୩୦୧୯୧୦୭୩୦୩

ମହିଳାଙ୍କ ପସନ୍ଦ ଡେଙ୍ଗା ପୁରୁଷ

ନିକଟରେ ହୋଇଥିବା ଏକ ଗବେଷଣା କହେ ଅଧ୍ୟକାଂଶ ଡିଆ ଜୀବନସାଥୀ ବାଛିବାରେଲେ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚତା ଥିବା ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଅଧିକ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ଜମ୍ପାନାର ଯୁନିଭର୍ଟେଟ ଅଫ୍ ଜୋଟିଜେନ କରିଥିବା ଏହି ଗବେଷଣା ଅନ୍ତ୍ୟାରେ ମହିଳାମାନେ ନିର ଜୀବନସାଥୀ ଖୋଜିବାରେଲେ ଉଚ୍ଚତାକୁ ବେଶି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତି । କାରଣ ମହିଳାଙ୍କୁ ଲାଗେ ଡେଙ୍ଗା ପୁରୁଷ ଅଧିକ ବଳବାନ । ତେଣୁ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଖରେ ମହିଳାମାନେ ସୁରକ୍ଷିତ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ତା'ସହ ସେମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଥାଏ ଯେ, ଏତିଲି ପୁରୁଷ ତାଙ୍କ ଓ ପରିବାରର ଭଲଭାବେ ଧାନ ରଖୁଣାରିବେ । କିନ୍ତୁ ଗବେଷଣା ଏହା ବି କହେ ଯେ, ଡେଙ୍ଗା ପୁରୁଷ ଅଧିକ ସମ୍ପଳ ହୋଇଥାନ୍ତି ଓ ଅଧିକ ରୋଗଗାର କରନ୍ତି । ତେଣୁ ମହିଳାମାନେ ଏତିଲି ପୁରୁଷଙ୍କ ପ୍ରତି ବେଶି ଆକୃଷ୍ଣ ହୁଅଥିବା ବଢ଼ ପରଦା ଓ ତିତିର ଛୋଟ ପରଦାରେ ଅଧ୍ୟକାଂଶ ଅଭିନେତା ଡେଙ୍ଗା ଓ ହ୍ୟାଣ୍ଡସମ୍ ହୋଇଥାନ୍ତି । ମହିଳାମାନେ ସାଧାରଣତଃ ପରଦା ଉପରେ ଯେମିତି ପୁରୁଷ ଦେଖନ୍ତି ମନରେ ଜୀବନସାଥାର ଛବି ବି ସେହିଭିତି

ମହିଳା ନିଜ ଜୀବନ ସାଥୀ ଭିତରେ ଖୋଜିଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଖାସ ବିଶେଷତା, ଯେମିତିକି ସେ ସ୍ବଭାବରେ ଭଲ ହୋଇଥିବୋ । କେଯାରିଂ ନେଚରର ହେବାସହ ତାଙ୍କୁ ପୁରୁଷ ଭଲ ପାଉଥିବୋ । ଏହାବାଦ ବି ଜଣେ ନାରୀ ପୁରୁଷ ଭିତରେ ଆଉ ଏକ ବିଶେଷତାକୁ ବି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଏ । ସେ ହେଉଛି ମନର ମଣିଷ ଡେଙ୍ଗା ହୋଇଥିବୋ । ହଁ ପ୍ରାୟ ମହିଳାଙ୍କର ପସନ୍ଦ ଡେଙ୍ଗା ପୁରୁଷା । ତେବେ କାହିଁକି ଜାଣନ୍ତୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ...

ଗତିଥାନ୍ତି । ସମାଜ ବି ସବୁବେଳେ ବାହେଁ ନାରୀର ପୁରୁଷର ଉଚ୍ଚତା ଅଧିକ ହେଉ ବୋଲି । ଯଦି କମ୍ ଉଚ୍ଚତାର ପୁରୁଷ ନାରୀର ଜୀବନସାଥୀ ହୁଏ ଲୋକେ ନାନା କଥା କ୍ଷୁଦ୍ରିତି । ତେଣୁ ନାରୀ ସବୁବେଳେ ଡେଙ୍ଗା ପୁରୁଷ ଗାହେଁ । ଏହାବାଦ ଆଉ କିନ୍ତୁ ଗବେଷଣା କହେ ଯେ, ଡେଙ୍ଗା ପୁରୁଷ ବି କମ୍ ଉଚ୍ଚତାର ମହିଳାଙ୍କ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । କାରଣ କମ ଉଚ୍ଚତାର ମହିଳାଙ୍କ ପାଖରେ ସେମାନେ ଅଧିକ ଡେଙ୍ଗା ଲାଗନ୍ତି, ଯାହାକି ସେମାନଙ୍କ ଆମ୍ବିଶ୍ଵାସ ବତାଏ । ଯଦିଓ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳି ନ ଥାଏ ।

ଘର ନା ଓଳଟା ଡଙ୍ଗା

ଏଇ ପୃଥ୍ବୀରେ ଅଜବ ଶ୍ଵାନର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଯେମିତିକି ଉଭର ପ୍ରାକ୍ତ ର ଲାଙ୍କିଶ ବ୍ୟାନେଲ ଚଟରେ ଥିବା ଏକ ଛୋଟିଆ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ କୁଳିଆ ଗାଁ 'ଜକ୍ଷିହେନ ପ୍ଲାଜ' । ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦ ଅଧିବାସୀ ଥିବା ଏହି ଗ୍ରାମର ବିଶେଷତା ହେଉଛି ଯେ, ଏଠାକାର ସବୁ ଘର ଓଳଟା ଡଙ୍ଗା ସମ୍ମାନ । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ଗାଁ ପର୍ଯ୍ୟବକଙ୍କ ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ର ପାଲାଟିଛି । ବିଶ୍ଵ ଶତାବ୍ଦିର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଏହି ଗାଁ କେବଳ ଏକ ମାଛଧାରାଳଙ୍କ ଗାଁ ଥିଲା । ଏହି ଗାଁକୁ ଭାଏ ହାରିବା ବି କୁହାଯାଉଥିଲା । ତେବେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେଠାକାର ଅଧିବାସୀ ଅଦରକାରୀ ବଢ଼ ବଢ଼ ଡଙ୍ଗାକୁ ଟାଣି ଟାଣି ମେଳ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ଵାନରେ ଓଳଟା କରି ରଖି ତା'ଉପରେ ଆଲକାତାରା ଭାଲି ଡଙ୍ଗାଗୁଡ଼ିକୁ ଥିରପୁଣ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଆଉ ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ଵକୁ କାଟି କବାଗ ଓ ଝରକା କରି ଡଙ୍ଗାକୁ ଘର କରିଥିଲେ । ଏହି ଡଙ୍ଗା ଘର ଉଚ୍ଚତାରେ ଡଙ୍ଗାଗୁଡ଼ିକ ରହିବାଯୋଗ୍ୟ ଘର ପାଲାଟିଯାଉଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଏମିତି ଅନେକ ଓଳଟା ଡଙ୍ଗା ଘର ଥିଲା । ହେଲେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଶ୍ଵମୁକ୍ତ ସମୟରେ ଏହି ଘରରୁତ୍ତିକ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । ତେବେ ୧୯୯୦ରେ ଏଠାକାର ଅଧିବାସୀ ପୁରୁଷା ପରମାନନ୍ଦବାବୁ କରିବାରୁ ନିଷ୍ଠା ନେଲେ । ଆଉ ଅନେକ ଓଳଟା ଡଙ୍ଗାର ଘର ତିଆରି କଲେ । ଯଦବା ଜକ୍ଷିହେନ ପ୍ଲାଜ ଗାଁ ପୁଣିଥରେ ଓଳଟା ଡଙ୍ଗାର ଗାଁ ପାଲାଟିଗଲା । ଏବେ ଏହି ଗାଁ ପର୍ଯ୍ୟବକଙ୍କ ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ର ପାଲାଟିଛି ।

ଚିନ୍ମୟ ଚିନ୍ତନ

ଶ୍ରୀ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ଜୀ

କେ ହଁ ଏକ ପୁରାତନ କାଳରୁ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତାର ରାମକୁ ଆଜନ ବା ଧର୍ମର
ଜୟ ବୋଲି ମନୀଯାଉଥିଲା ବେଳେ ଅଧୁନା ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ ଏମିତି କିଛି
ଘରଣା ବା ଦୁର୍ଗତଶା ଘରୁଡ଼ି, ଯାହାକୁ ନେଇ ସାଧାରଣ ଲୋକଟିର ମନରେ
ସମେହର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଚ୍ଚି ମାରୁଛି ଯେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପ୍ରକୃତରେ
ନ୍ୟାୟିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନା ଦୁର୍ବଳମାନଙ୍କ ଉପରେ ଝୁକୁମାଟି ଦେଖାଇ ନିଜ୍ଞସ୍ଵ କୁଷ୍ଟି
ସାର୍ଥି ସାଧନ କରିବାର ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ନା ସଂଖ୍ୟାକ୍ରମାନଙ୍କ ମତକୁ ଚାପି
ଦେଇ ଏକ ପୌଶାତିକ ଆନନ୍ଦରେ ମଟ୍ଟମୁକୁ ହେବାର ପୁର୍ବିରା ପ୍ରୟାସ ? ? ?
ନିର୍ବାଚନ ହେଉ ବା ସର୍ବସାଧାରଣରେ କୌଣସି ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ହେଉ
- ଏ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତାର ମତ ହଁ ନିର୍ଣ୍ଣୟକ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ
କରିଥାଏ । ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା ବହୁ ସମୟରେ ଅନେକ ଅତୁଳ୍ଯ ସ୍ଵତାନ୍ତ ଠିକ୍
କରିବାରେ ସହାୟକ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଏ କଥାଟି ସବୁବେଳେ ଠିକ୍
ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ନ ପାରେ । କଲୋମୀରେ ଭୋଗ ହେବ - ଏ ବର୍ଷ ଯଜ୍ଞରେ
ଯାତ୍ରାପାର୍ଚ୍ଛି ପକାଇବା ନା ପ୍ରବଚନ କରିବା ? ଏବେର ସମୟ ଆଉ ପରିଷ୍କାର
ଯାହା, ନବେ ପ୍ରତିଶତ ଭୋଗ ଆସିବ ଯାତ୍ରା ସପାକ୍ଷରେ । ବିଶେଷକରି
ଅଦୂରଦର୍ଶୀ ଚାହିଁସ ସୁବଳ ଯାତ୍ରା ନା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ଆଗକୁ ତେଳୁ ପଡ଼ିବେ ।
ଏମାନଙ୍କ ବହୁ ମତ ସାମାନ୍ୟରେ ନିଷ୍ପତ୍ତ ହୋଇଯାଏ ଯଜ୍ଞ ପରି ପବିତ୍ର
କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ପ୍ରବଚନ ବା ପାଲା ପରି ଆଖାନ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର
ଆୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ଆଶା ବନ୍ଧିଥିବା ବାକି ଦଶ ପ୍ରତିଶତ ଭଦ୍ର
ଲୋକଙ୍କ ସ୍ଵର ଆଉ ସ୍ଵାକ୍ଷର । କ’ଣ ନା ମେଜେରିଟି ଯୁଆତେ ଗଲାନା ।

ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଣତା ଯେ କେବଳ ସମୟା ସମାଧାନରେ ସହାୟକ ହୁଏ ତା ' ନୁହେଁ , ବେଳେ ବେଳେ ଏହା ଅବାସ୍ଥି ଅହ୍ସକାରକୁ ବିଆମନ୍ତର କରେ । ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଣତାରେ ବିଭୋର ବ୍ୟକ୍ତି , ଅନୁଷ୍ଠାନ ବା ଗୋକ୍ଷ୍ଵା ଧୀରେ ଧୀରେ ନିଜ ଅଜ୍ଞାନତରେ ଅନ୍ୟାୟ ଆଉ ଅନ୍ତର ଲାଙ୍କା ଉତ୍ତରକୁ ଧୟେଇ ପରିଯାନ୍ତି । କାରଣ ଆକଟ କରିବାକୁ , ଅଟକାଇବାକୁ ବା ବିରୋଧ କରିବାକୁ କେହିତ ସବଳ ପ୍ରତିକଷା ନ ଥାନ୍ତିନା । ଯଦିବିକେହିଥାନ୍ତି , ତେବେ ଗରିଷ୍ଣତାର ଅହମିକାର ଅନ୍ୟର ପରାମର୍ଶ , ବିରୋଧ ବା ଉପଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ 'ମୁର୍ବଳର ଆମ୍ବ ଚିକାର ' ବୋଲି ମନେକରି ଗରିଷ୍ଣତାବାଦୀମାନେ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଧର୍ମର ଶୁଣିଲୁଛୁ ବଳି ମନ୍ତିର ଛିଞ୍ଚାଇ ପକାଇ ବେଶ ଦ୍ଵାରା ଗତିରେ ଆଗସ୍ତାର ହୋଇପଡ଼ନ୍ତି । ଅନ୍ୟାୟକୁ ନ୍ୟାୟର ରଙ୍ଗ ଦେଇ , ଅନ୍ତିକୁ ନାତିର ଖୋଲପା ପିଣ୍ଡାଳ , କୁଳମର୍ତ୍ତ୍ଵ ସୁକରମ ଆଖ୍ୟା ଦେଇ ନିଜ ପୌରୁଷରୁକୁ ପ୍ରକଟ କରାଇ ଏକ ପୈଶାତିକ ଆନନ୍ଦରେ ବିଭୋର ହୋଇପଡ଼ନ୍ତି । ନିଜେ କରୁଥିବା ସମୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଶାଶ୍ଵତ ପ୍ରତିଶାଶତ ଠିକ୍ ବୋଲି ଭାବି ପରମ ଆହ୍ଲାଦରେ ବାଟ ଚାଲୁଥାନ୍ତି । ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଣତାର ଅହ୍ସରେ ଅନ୍ତ ହୋଇ ନିଜକୁ 'ମୁଁ ହେଁ ସମୟର କର୍ତ୍ତା ' , 'ଆମେ ଯାହା କହିବୁ ତାହା ହେଁ ହେବ ' ଭାବନାରେ ବାଟ ଚାଲୁଥିବା ଜାବ ସେ ଶାସକ ହେଉ ବା ପ୍ରଶାସକ , ଅନୁଷ୍ଠାନର ସାଧାପଢ଼ି ହେଉ ବା ଗାଁ ମୁଖ୍ୟା - ସତ୍ରିଏ ଏବେ 'ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଣତା'କୁ ନିଜର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଦି ମାହାଲ ବୋଲି ଭାବିବାରିଲେଣି , ଯାହା ସମାଜ ପାଇଁ ଆବୋ ଶୁଭ

ବାଲ ଦ୍ୱୀପରେ କଷ୍ଟ ଦିନ
ବିବେକାନନ୍ଦ ପାଣିଗ୍ରାହୀ , ପ୍ରକାଶକ- ସର୍ଜନା, ପାଣିଗ୍ରାହୀ ସାହି
ଗୋପାଳନ୍ତିଆଙ୍ଗୀ, ବ୍ରଜପୁର-୩ ମୂଲ୍ୟ- ୧୩୦ଟଙ୍କା

ଲିଲିବ୍ରାପ ଭ୍ରମଶ କାହାଶାକୁ ନେଇ ବିବେକାନନ୍ଦ ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ରଚିତ
ମଣ କାହାଣୀ ମୁସକ । ଏଥିରେ ୧୭ଟି ବିଷୟ ଉପରେ ପାଣିଗ୍ରାହୀ
ଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି । ଭ୍ରମଶର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପରବାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବୁଝି
ଯେତେବେଳେ ବିଦୟାରେ ଶେଷ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରସ୍ତୁତକରେ ଶେଷରେ ଅନେକ ଜଣନ
କଳାଧଳା ଫଟୋ ପ୍ଲାନ ପାଇଛନ୍ତି । ଯେଉଁଥିରେ ଭ୍ରମଶରେ ଯାଇଥିବା
ମୟେ ଏକାଠି ହୋଇ ମଜା ନେଇଛନ୍ତି । କଳିଙ୍ଗ ବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କ ଆଗମନ
ଲିଲିବ୍ରାପୀଙ୍କ ପାଇଁ ଥିଲା ଏକ ଆଶୀର୍ବାଦ । ଅନୁଭବ ଦୀପ ରାଜ୍ୟ ବାଲିରେ
ଦିନ ଉଠିଲା ଅର୍ଥନେଟିକ ଓ ସାମାଜିକ ବିକାଶ ।
କିଞ୍ଚି ଶିଶୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କଳା ଓ ପ୍ଲାପତ୍ୟକୁ
ଯମାନେ ଅଧିକ ଉନ୍ନତ ଶୈଳୀରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ।
ଏଥିରେ ଯୋଡ଼ିଲେ ଆପଣାର ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ୟ ଓ ସ୍ଵକନ
ଲା । ତେବେ ଲେଖକ ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ଭ୍ରମଶ
ସ୍ଵକଟି ଉଚ୍ଚକୋଟାର । ତାହା ନିଶ୍ଚଯ ବାଲିବ୍ରାପ
ଦିନ ଏବେ ଏକ ଦ୍ୱୀପ ପାଇଦିଲା ।

କେବଳ ସତ ଉପଦେଶକଙ୍କୁ ମାନିବା ଛର୍ବୀ

ଲକ୍ଷଣର ଦେୟାତକ ନୁହେ । ଅହ୍ମକାର ବିଜ୍ଞାତ ବା ସାଂକାଶ୍ୱ ସ୍ଥାଧ ସମ୍ପଦିତ
‘ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଟତା’ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯେ କେତେ ଭୟଙ୍କର ତାହା ଆଜିକାଳି ବିଭିନ୍ନ
ଜୀବାରେ ବୟସିତବା ‘କଙ୍ଗାରୁ କୋର୍ଟ୍’ ସ୍ବାରା ସହଜରେ ଅନୁମୋଦ ।

କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସମାଜକୁ ଭୁଲିଯାଉଥିବା ଏହି ଗରିଷ୍ଠତାବାଦୀମାନେ
ଥରେ ବି ଗାତା, ଭାଗବତ ବା ମହାଭାରତର ପ୍ରସଙ୍ଗୁତ୍ତିକୁ ନିଜ ଖୁଅଳକୁ
ଆଶିପାରନ୍ତିମାହୀଁ ମହାଭାରତର ପୁଷ୍ଟା ଓଳଚାକ୍ଷୁ ଯୁଦ୍ଧ କାହିଁକି ହେଲା ? କ'ଣ
ଥିଲା ଏହାର ମୂଳ କାରଣ ? ? କାରଣ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ । ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠତାର
ଅନ୍ଧକାର । ତୁର୍ଯ୍ୟାଧନର ମନରେ ଥିଲା ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତାର ଅନେକ ଭୂତ ।
ପ୍ରଥମ ଭୂତ - ପାଣ୍ଡବ ହେଉଛନ୍ତି ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚ । ଆମେ ହେଲୁ ସଂଖ୍ୟାରେ
ଶିହେ । ପାଞ୍ଚ କ'ଣ କେବେ ଶହେବୁ ପରାଜିତ କରିପାରେ ? ଶହେ ବିକାଳ
ସ୍ଵର ସମ୍ମହରେ ସରଳ ପାଞ୍ଚ ସ୍ଵରର ଗର୍ଜନ କେତେ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିଷ୍ଠିରିବ
ଯେ ? ସୁତେରାଂ ଆମେ ଯାହା କହିବୁ ସେଯା । ମୋଜେରିଟି ଲଇ ଗ୍ରାଣ୍ଡେତ ।

କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ ସେମ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାର ଗରିଷ୍ଠତାର ଦ୍ୱାରା ଭୂତ ଦି
ଦୁର୍ଯ୍ୟାଧନ ମନରେ ସାର ହୋଇ ରହିଥିଲା, ଯାହା ତାହାର ଅନ୍ଧକାରକୁ
ଶତରୂପିତ କରି ଗଡ଼ିପୋଲୁଥିଲା । ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ମାତ୍ର ସାତ ଅକ୍ଷରିଣୀ ସେମ୍ୟ,
କିନ୍ତୁ ଆମର ଏଗାର । ଯୁଦ୍ଧରେ ସେମ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାର ଆଧୁକ୍ୟ ହିଁ ଅନେକ
ସମୟରେ ବିଜ୍ଞାପିତା ଉଚ୍ଛାଳବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ରଖିଥାଏ । ସାତ କ'ଣ
କେବେ ଏଗାରକୁ ଆଖି କେକି ଅନାଜପାରେ ? ଅସମ୍ଭବ । ନିହାତି ଅସମ୍ଭବ ।

ଗରିଷ୍ଠତାର ଯେଉଁ ଦୃଢ଼ାଯ ଭୂତଟି ପୁରୋଧୀଧନକୁ ବେଶ ଆଲ୍ଲାଦିତ
କରୁଥିଲା ତାହା ଥିଲା ଓଜନଦାର ବ୍ୟକ୍ତିଭୂମାନଙ୍କ ଉପର୍ଫିଟି । ପୁରୋଧୀଧନ
ପକ୍ଷରେ ଥିଲେ ମହାରଥୀ ଭାସ୍ତ୍ର, ଶାସ୍ତ୍ରବିଦ୍ୟା ପାରଙ୍ଗମ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣ,
ଏକାଞ୍ଚ ଚକ୍ରବର୍ଣ୍ଣ ମହାବୀର କର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵ । କେବଳ ଅନ୍ତୁମିକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଆଉ

ପ୍ରକାଶକ ସମୀକ୍ଷା

ପୁଲଭ ସାଧୁଙ୍କ ଚରିତ

ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ସାହୁ, ପ୍ରକାଶକ-ସୃଜନ ସ୍ଥଳ
ବଡ଼ଗଡ଼ ବ୍ରିଂ କଲେନ୍ୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର -୧୮
ମଳ୍ୟ-୧୫୦ମଣିଟ୍

ଦୁର୍ଲଭ ସାଧୁଙ୍କ ଚରିତ ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ସାହୁ ୨୫ ସାଧୁଙ୍କ
ବିଶ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି । ବଳିରାଜୀ କଥାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଭକ୍ତ
ମେଳ୍ଲରେ ଶେଷ କରିଛନ୍ତି । ପୁସ୍ତକରେ କେବଳ ସାଧୁ ସନ୍ତୋଷ ମହାତ୍ମା
ରହିଛି ତାହା ନୁହେଁ, ଏଥୁରେ ଭକ୍ତି, ସେବା, ଆୟୁ ବିଶ୍ୱାସ, ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ
ଅଳ୍ପିକି ମହିମା, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରାମରା ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଆଧୁନିକ ଜୀବନରେ
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଲୋପ ପାଇପାଇଁ ଯାଉଛି । ଆଉ ଗୁରୁଜୀନ
ମାନଙ୍କୁ ଭକ୍ତି କିମ୍ବା ପାଦ ଛୁଲ ପ୍ରଶାମ ଦେଖାଯାଉଛି ।
ବାସ୍ତ୍ଵକିକ ଜୀବନରେ ବିଶ୍ୱାସନା ବେଶି ଦେଖାଯାଉଛି ।
ପୁସ୍ତକରେ ଲେଖକ ଯେଉଁ ଚରିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି କରିଛନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କୁ ପାଠକରି ତାଙ୍କ ଗୁଣ, ଆର୍ଦ୍ରତା, ଦୟା, କ୍ଷମା,
ତ୍ୟାଗ, ଭକ୍ତି ଓ ସଂଷ୍ଟରୁତା ଜୀବନରେ ଲଗାଇ ପାରିଲେ
ତାହା ହଁ ଆମ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଲାଗି ହେବ ଶେଷ ।

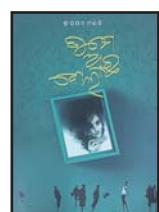
ତୁମେ ଅଛ ବୋଲି

ଲେଖକ- ଶ୍ରୀ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି

ପ୍ରକାଶକ- ପଣ୍ଡିମା ପବ୍ଲିକେଶନ୍ସ

ନୟାପଲ୍ଲୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ମୂଲ୍ୟ- ୧୯୯ଟଙ୍କା

ଭୁମେ ଅଛ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତିକ ଗଞ୍ଜ ପୁସ୍ତକ । ଏଥୁରେ ୧୮ଟି ଗଞ୍ଜ ଖୁମାନାତ ହୋଇଛି । ଗଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟ ଅନୁଭବ ଓ ଜୀବନ ଧର୍ମୀ ହେବା ସହ ସାମାଜିକ ପ୍ଲଟିର ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ଚିତ୍ର ପାଠକଙ୍କ ଆଗରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରେମ, ବିରହ, ସମ୍ପକ୍ତ ଓ ସମେଦନର ପ୍ରତିଫଳନ ଶ୍ରୀପ୍ରାସାଦଙ୍କ ଗଞ୍ଜର ଅନନ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର । ଯେମିତି ପ୍ରଥାମ ଗଞ୍ଜ ନାଗାର ନିର୍ବାଣରେ ସୁନମ୍ବା ଚରିତ୍ରକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ତାହା ଭାବ ଗର୍ଭିକ । ଲେଖକ ଗଞ୍ଜର ଶୈଶବରେ କହିଛନ୍ତି, ଏଇ ଜୀବନ ନିସ୍ତରିତ ତା ଓ ଅସହାୟତା ପାଇଁ ମୋତ ଦୟାକରି କ୍ଷମା କରିଦିଅ । ତେବେ ମୋର କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ଭୂମାର କ୍ଷତି ନ କରୁ । ଏହିତିକି ମଶାରିର ପାଉଁଣି ମୋର ଭୂମି ଆଖାରେ ନ ପଢ଼ୁ କି ଭୂମାକୁ କଷ୍ଟ ନ ହେଉ । ଚରିତ୍ରକୁ ଗାନ୍ଧିକ ଏମିତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ ମୋହାର୍ଦ୍ଦିତ ପାପାନାମ ପାପି ।

ଲୁଣରେ ଚିଆରି ହୋଟେଲ

ଲୁଣ ବିନା ଖାଦ୍ୟରେ ସ୍ଥାବ ଆସେନା । କହିବାକୁ ଗଲେ ଖାଦ୍ୟର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ ହେଉଛି ଲୁଣ । ତେବେ ଏହି ଲୁଣକୁ ଖାଦ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିତ ଆଉ କେଉଁଠିର କ'ଣ ବ୍ୟବସାର କରାଯାଏ ? ଜାଣି ଆଶ୍ରୟ ହେବେ ଏମିତି ଏକ ହୋଟେଲ ଅଛି, ଯାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରାବେ ଲୁଣରେ ଚିଆରି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଆମେରିକାର ଆଶ୍ରିତ ପର୍ବତମାଳାରେ ଏହି ହୋଟେଲ ଅଛି । ଉଚ୍ଚ ହୋଟେଲର ଆସବାପତ୍ର, କାନ୍ତି, ଚଚାଣ,

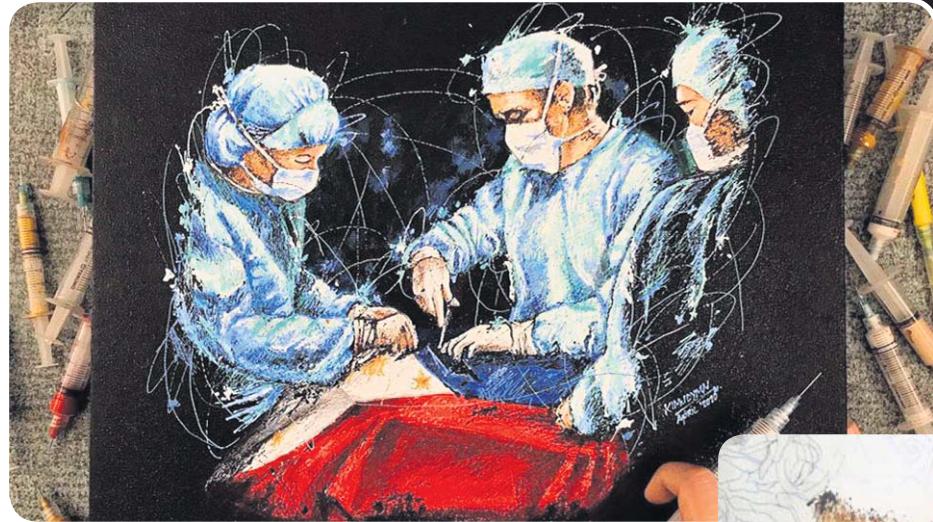

ସଜାଯାଇଥିବା ମୁର୍ବ ସବୁକିଛି ଲୁଣରେ ଚିଆରି । ଖାଦ୍ୟ ବି ଏଠାରେ ଲୁଣର ମିଳେ । ବଳିଭିଆର ଏତିହୟିକ ହୃଦ ସଲାର ଡି ଉତ୍ତମୁନୀ ତତରେ ଥିବା ଏହି ହୋଟେଲର ନାମ ହେଉଛି 'ହୋଟେଲ ପାଲାସିଯୋ ଡି ସାଲ' , ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଲୁଣର ମହିଳ । ଏହି ତତରେ ୪୦୦୦ ବର୍ଗ ମାଇଲର ଲୁଣର ମର୍ବୁମ୍ବି ଅଛି । ଲୁଣ ମର୍ବୁମ୍ବିରେ ଥିବା ଉଚ୍ଚ ହୋଟେଲକୁ ଆସୁଥିବା ଲୋକେ ଏକ ନିଆରା ଅନୁଭୂତି ସାହୁଚିତ୍ତ । କେହି କେହି ତ ଏହାର କାନ୍ତି, ଆସବାପତ୍ର ତାଟି ରେକ୍ କରନ୍ତି ସତରେ ଏହା ଲୁଣରେ ଚିଆରି କି ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ହୋଟେଲକୁ ଚିଆରି

ସିରିଜ୍‌ ପେଣ୍ଟିଂ

ଫିଲିପାଇସ୍ଟ୍, ଭାଲାତୋଲିଓରେ ରହୁଥିବା କିମ୍ବରି ଜୟ ମାରବିମୁଆଙ୍କର ପିଲାପିନ୍ଦୁ ଚିତ୍ରକଳା ପ୍ରତି ଥିଲା ଅହେତୁକ ଭଲ ପାଇବା । ହେଲେ ଏନେଇ ସେ କୌଣସି ତାଲିମ ନେଇ ପାରି ନ ଥିଲେ । ଆଉ ବଡ଼ ହେବା ପରେ ସେ ହେଲେ ନର୍ଷ । ଗୋଗୀ ସେବାରେ ବିତାଇଲେ ସମୟ । କିନ୍ତୁ ଅର୍ତ୍ତନାଳୀଚ କଳାଟି ବାହରକୁ ବାହାରିବା ପାଇଁ ଖୋଜୁଥିଲା ରାସ୍ତାଟିଏ । ଶେଷରେ କିମ୍ବରି ଦିନେ ଜଣେ ରୋଗୀଙ୍କୁ ଛଞ୍ଜେକୁନ ଦେବାବେଳେ ଭାବିଲେ ସିରିଜ୍‌ରେ ଚିତ୍ର କଲେ କେମିତି ହେବ । ଆଉ ତାକୁ ବାସ୍ତବ ରୂପ ଦେବା ପାଇଁ କାନ୍ତାସରେ ଅନେକ ପରୀକ୍ଷା ନିରାକାଶ କଲେ । ଶେଷରେ ସେ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଚିତ୍ର କରିବାର ଏକ ନୂଆ ଚରିକା । ସିରିଜ୍‌ରେ ରଙ୍ଗ ପୂରାଇ କାନ୍ତାସରେ ଚିଆରି କଲେ ଅଭୁତ ଚିତ୍ରସ୍ଥାନ ସେ ରୋଗୀଙ୍କ ସେବା କରିବା ସହ ଜଣେ ଭଲ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପିବାବେ ମଧ୍ୟ ବେଶ ପରିଚିତ । ଗାଙ୍କ ଚିତ୍ରସ୍ଥାନ ଫିଲିପାଇସ୍ଟ୍ର କିଛି ବଡ଼ ବଡ଼ ଡ୍ରେବସାଇଟରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଉଛି । ଗୋଟେ ପେଣ୍ଟିଂ କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ୪-୫ ମଧ୍ୟ ସମୟ ଲାଗେ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଥର ଛୁଅଁ ବଦଳେଇବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । କାରଣ ରଙ୍ଗ ଯୋଗୁ ତାହା ଜାମ ହୋଇଯାଏ । ଏହି କାମ ସହଜ ଲାଗିଲେ ବି ଆବୋ ସହଜ ନୁହେଁ । ସିରିଜ୍‌ର ମ୍ଲାଙ୍କରରେ କେତେ ଚାପ ପକାଇ ଚିପିଲେ ଆବଶ୍ୟକ ମାତ୍ରାର ରଙ୍ଗ ବାହାରିବ ତାହା ଜାଣିବା ଜରୁରୀ । ନଚେତ ଅଧିକ ରଙ୍ଗ ବାହାରି ପେଣ୍ଟିଂ ନଷ୍ଟ ହେବାର ଆଶକ୍ତା ଥାଏ ବୋଲି ୨୪ ବର୍ଷାୟା କିମ୍ବରି କହନ୍ତି ।

ପ୍ର୍ୟାଟ୍ ପେଣ୍ଟିଭାଲ୍

ଶ୍ଵାଇଲିଶ ହ୍ୟାର୍ ପିକିବାକୁ ଅନେକଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେ । ତେବେ ଜାଣନ୍ତିକି ଏକ ହ୍ୟାର୍କୁ ନେଇ ଏକ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ବି ଆୟୋଜନ ହୁଏ । ଯାହାର ନାଁ 'ବ୍ରିତ୍ତପୋର୍ଟ ହ୍ୟାର୍ ପେଣ୍ଟିଭାଲ୍' । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଲଙ୍କଣରେ ପାଇତ ହେଉଥିବା ଏହି ମହୋସବରେ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମଜାଦାର ହ୍ୟାର୍ ପିକିବାକୁ ହୁଏ । ଯାହାର ହ୍ୟାର୍ ସବୁକୁ ଭିନ୍ନ ଓ ମଜାଦାର ସେ ହୁଅନ୍ତି ବିଜୟୀ । ପୁରୁଷ, ମହିଳା, ପୁଅ, ଝିଆ, ଦମ୍ପତ୍ତି,

ପରିବାର ଏମିତି ଅନେକ ବିଭାଗରେ ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହୁଏ । ବହୁ ଦୂର ଦୂରକ୍ଷରୁ ହଜାର ହଜାର ପ୍ରତିଯୋଗି ପିଛି ଆବଶ୍ୟକ । ଅଜବ ଓ କୌଣସିଆ ହ୍ୟାର୍ ଉତ୍ସବକୁ ଦେଖି ରଙ୍ଗିନ ଓ ମଜାଦାର କରାଯା । ତେବେ ଉଚ୍ଚ ମହୋସବ କେବଳ ମଜାମୟ୍ୟ ପାଇଁ ନୁହେଁ ବରଂ ଏହା ଚାରି ସହ ବି ସଞ୍ଚିତ । ଏଥରୁ ସଂଗ୍ରହୀତ ଅର୍ଥ ଜନହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସବ୍ୟବାର କରାଯାଏ ।